

แผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง

อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต10
กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

“แนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล” ฉบับนี้ได้ยึดหลักการของ UNEP and FAO ที่กำหนดไว้ในเอกสารชื่อ “Negotiating a Sustainable Future for Land” ซึ่งมีขั้นตอนในการกำหนดทางเลือกในการใช้ที่ดิน ดังนี้

หลักการดังกล่าวได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของประเทศไทย ร่วมกับวิธีการต่างๆ ที่จำเป็นอีกหลายด้าน เช่น Participatory Rural Appraisal (PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน ฯลฯ ซึ่งได้ปรากฏอยู่ในแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินตำบล ฉบับนี้

คณะผู้จัดทำ

กันยายน

2564

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญรูป	ง
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-1
1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-1
1.5 นิยามศัพท์	1-2
1.6 คำสำคัญ	1-4
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	2-1
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 ประวัติและเอกลักษณ์	2-1
2.4 สภาพภูมิประเทศ	2-2
2.5 สภาพภูมิอากาศ	2-6
2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-10
2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-15
บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ	3-1
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-5
3.3 ทรัพยากรดิน	3-11
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4-1
4.1 หลักการ	4-1
4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-2
4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-8

สารบัญ(ต่อ)

บทที่ 5	การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
	5.1 หน่วยแผนที่	5-1
	5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน	5-1
	5.3 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
บทที่ 6	แผนการใช้ที่ดิน	6-1
	6.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6-1
	6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน	6-2
	6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน	6-4
	6.4 เขตการใช้ที่ดิน	6-5
	6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน	6-21
	6.6 การจัดการความเสี่ยง	6-22
บทที่ 7	การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	7-1
	7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
	7.2 ตัวชี้วัด	7-1
	7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2563	7-1
	7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น	7-2
	7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-4
	เอกสารอ้างอิง	อ1

สารบัญญัตินี้

ตารางที่	หน้า
2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศอำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ปี 2553-2564	2-7
2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี	2-11
2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ปี 2562	2-15
2-4 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ปี 2562	2-16
2-5 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ปี 2562	2-18
3-1 บ่อบาดาล ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี	3-5
3-2 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี	3-14
3-3 สมบัติที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี	3-16
3-4 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี	3-19
5-1 ัฒนความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี	5-9
6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี	6-2
6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี	6-5
7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2564	7-5
7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-6
7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)	7-8

สารบัญญรูป

รูปที่	หน้า
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
2-2	ความลาดชัน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
2-3	ภูมิประเทศ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
2-4	เส้นชั้นน้ำฝน จังหวัดราชบุรี
2-5	สมดุคของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดราชบุรี
2-6	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
2-7	รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ปี 2562
3-1	ป่าไม้ตามกฎหมาย ตำบลเกาะพลับพลา อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี
3-2	การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
3-3	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
3-4	ทรัพยากรน้ำตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
3-5	โครงการแหล่งน้ำในไร่นา ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดเพชรบุรี
3-6	ทรัพยากรดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
3-7	การชะล้างพังทลายของดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
4-1	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
4-2	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
6-2	ระบบการปลูกพืชตามแผนตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

บทที่ 1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 (1) ได้กำหนดให้มีการ “วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 มีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบล จำนวน 7,225 ตำบล ให้แล้วเสร็จภายในปี 2565 ตลอดจนนำแผนการใช้ที่ดินตำบลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การใช้ที่ดินในตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี มีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่และเป็นไปอย่างยั่งยืน

1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 1 มีนาคม – 30 กันยายน 2564

1.3.2 สถานที่ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ทบทวนเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์และใช้ในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

(1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

(2) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา ฯลฯ

(3) นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

1.4.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในตำบล

1.4.3 ประเมินคุณภาพที่ดิน

1.4.4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำ PRA ร่วมกับสภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดินรายแปลงจากแผนที่สำมะโนที่ดิน หรือ แผนที่ภาษีที่ดินในปัจจุบัน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน (ตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ)

1.4.5 สสำรวจข้อมูลทั้ง ภายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติมตามประเด็นปัญหาและความต้องการจาก PRA ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล

1.4.6 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.7 รับฟังความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดิน

1.4.8 ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน

1.4.9 นำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

(1) การที่สภาตำบล หรือ สภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินเข้าไปบรรจุในแผน 3 ปี โดยสภาเทศบาล หรือ สภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งของเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ เช่น งบซื้อเมล็ดพันธุ์พืชคลุมดิน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ตำบลนั้น เป็นต้น

(2) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินเขตต่างๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

(3) กิจกรรมของส่วนราชการต่างๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล เป็นต้น

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ที่ดิน (Land)

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย (มาตรา 4 ประมวลกฎหมายที่ดิน)

“ที่ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง “ชีวมณฑลบนพื้นผิวโลก ประกอบด้วย ชั้นบรรยากาศ ชั้นดิน ชั้นหิน ลักษณะความลาดเทของพื้นที่ ลักษณะทางอุทกศาสตร์ พืช สัตว์ และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน” (FAO, 1974)

“ที่ดิน” หมายถึง พื้นที่หนึ่งๆ ที่อยู่บนพื้นผิวของโลก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้นที่ดินจึงไม่ได้หมายถึงดินเพียงอย่างเดียว แต่จะหมายรวมถึงลักษณะภูมิสัณฐาน (landforms) ภูมิอากาศ (climate) อุทกวิทยา (hydrology) พืชพรรณ (vegetation) และสัตว์ (fauna) ซึ่งการปรับปรุงที่ดิน (land improvement) ได้แก่ การทำขั้นบันไดและการระบายน้ำ เป็นต้น (FAO, 1993)

1.5.2 ดิน (Soil)

“ดิน” หมายความว่ารวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย (มาตรา 4 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551)

“ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง เทหวัตถุธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นบนพื้นผิวโลกเป็นวัตถุที่คำนวณการเจริญเติบโต และการทรงตัวของต้นไม้ ประกอบด้วย แร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ มีลักษณะชั้นแตกต่างกัน แต่ชั้นที่อยู่ต่อเนื่องกันจะมีแนวสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามขอบเขตการกำเนิดดินที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันของภูมิอากาศ พืชพรรณ วัตถุต้นกำเนิดดิน ระยะเวลา และความต่างระดับของพื้นที่ในบริเวณนั้น (FAO 1974: 39-40)

“ดิน” อินทรีย์วัตถุและอนินทรีย์วัตถุที่ไม่จับตัวแข็งเป็นหินซึ่งปกคลุมพื้นผิวโลก เป็นผลมาจากปัจจัยด้านการกำเนิดและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิอากาศ สิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้นกำเนิดและระยะเวลา ความเหมาะสมต่อการผลิตพืชของดินแตกต่างกัน เนื่องจากลักษณะและสมบัติทางกายภาพ เคมีชีวภาพ และสัณฐานวิทยา (คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา, 2551: 128)

1.5.3 การใช้ที่ดิน

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง การจัดการที่ดินตามที่มีมนุษย์ต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ที่ดินในชนบท เขตชานเมือง และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น (FAO, 1993)

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง ผลของความพยายามของมนุษย์ ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Vink, 1975)

1.5.4 การวางแผนการใช้ที่ดิน

“การวางแผนนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางแผนนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้

“การวางแผนการใช้ที่ดิน” หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นการกำหนดทิศทางของการลงทุน แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยี เป็นการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการอยู่ในภาพรวมเดียวกัน และเป็นการเพิ่มศักยภาพทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ (NRC, 1975 และ ADB, 2012)

1.5.5 “เศรษฐกิจที่ดิน” หมายความว่า ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

1.5.6 “เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.5.7 “การชะล้างพังทลายของดิน” หมายความว่า ปรากฏการณ์ซึ่งที่ดินถูกชะล้างกัดเซาะพังทลายด้วยพลังงานที่เกิดจากน้ำ ลม หรือโดยเหตุอื่นใดให้เกิดการเสื่อมโทรม สูญเสียเนื้อดิน หรือความอุดมสมบูรณ์ของดิน

1.5.8 “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกันรักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาอุตสาหกรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในการเกษตรกรรม

1.6 คำสำคัญ

“ดินดี น้ำสมบูรณ์ พืชงาม”

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี มีเนื้อที่ทั้งตำบล 67,663.75 ไร่ หรือประมาณ 108.26 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ (รูปที่ 2-1)

ทิศเหนือ	ติดต่อ	ตำบลอ่างทอง ตำบลดอนแร่ อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อ	ตำบลหนองอ่างหิน ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อ	ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
ทิศใต้	ติดต่อ	ตำบลหนองกระทุ่ม ตำบลดอนทราย และตำบลห้วยยางโทน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

ตำบลทุ่งหลวง มีถนนสายหลักคือ ถนนหมายเลข 3337 ซึ่งเชื่อมการคมนาคมระหว่างทางหลวงจังหวัดถนนหมายเลข 3208 จากอำเภอเมืองแล้วมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันออกเมื่อถึงสถานีอนามัยห้วยไผ่ ขับตรงไปอีกประมาณ 2 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายวิ่งตรงต่อไปอีกประมาณ 8 กิโลเมตร เข้าสู่ตำบลทุ่งหลวง

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 16 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 หนองไร่	หมู่ที่ 9 หนองกอก
หมู่ที่ 2 หนองข่อย	หมู่ที่ 10 หนองตาจอน
หมู่ที่ 3 ทุ่งหลวง	หมู่ที่ 11 หนองวัวดำ
หมู่ที่ 4 พุคาย	หมู่ที่ 12 พุยาง
หมู่ที่ 5 หนองโสน	หมู่ที่ 13 เขากลอย
หมู่ที่ 6 หนองไผ่	หมู่ที่ 14 หนองเด่น
หมู่ที่ 7 หนองน้ำใส	หมู่ที่ 15 เหล่ามะละกอ
หมู่ที่ 8 เขาพระเอก	หมู่ที่ 16 เนิน

ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม สภาพดินตำบลทุ่งหลวงที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำเกษตร ทำไร่ ทำนา และปลูกพืชอื่น ๆ บางส่วนเป็นดินลูกรัง มีป่าไม้ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ โดยเฉพาะในหมู่ที่ 12 บ้านพุยาง

2.3 ประวัติและเอกลักษณ์

ตำบลทุ่งหลวง เดิมทีชาวบ้านเรียกกันว่า “ทุ่งหลวง” เพราะความกว้างใหญ่ของพื้นที่และท้องทุ่ง ต่อมาจึงได้มีการเรียกชื่อตำบลนี้ใหม่ คือ ทุ่งหลวง เมื่อได้มีการจัดตั้งเป็นตำบลในปี พ.ศ. 2442 ปัจจุบันทุ่งหลวงมีอายุมากกว่า 100 ปี ได้รับการจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อ พ.ศ.2538 ต่อมาได้ยก

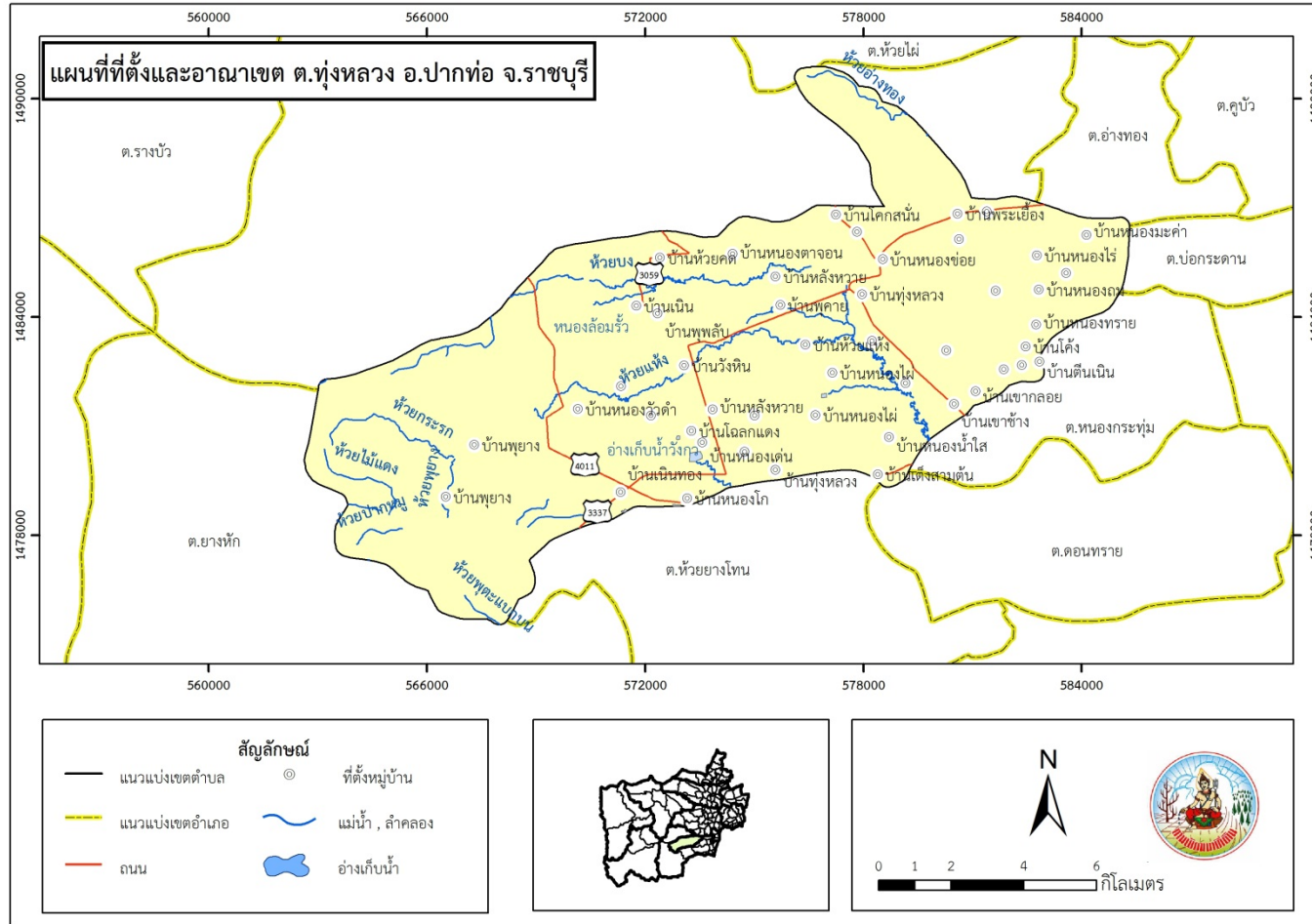
ฐานะเป็นเทศบาลตำบล เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2550 ส่วนใหญ่เป็นคนไทยที่มีเชื้อสายจากทางภาคเหนือของไทยในสมัยโบราณเรียกว่าชาวลาวยวนและชาวไทยทรงดำ

2.4 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศมีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบถึงพื้นที่สูงชันมาก โดยส่วนใหญ่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ร่องลงมาเป็นสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย โดยด้านทิศตะวันตกของตำบลเป็นพื้นที่สูงชันและลาดเทไปทางทิศตะวันออกและทิศตะวันออกเฉียงเหนือของตำบล มีความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 60-490 เมตร (รูปที่ 2-2 และรูปที่ 2-3)

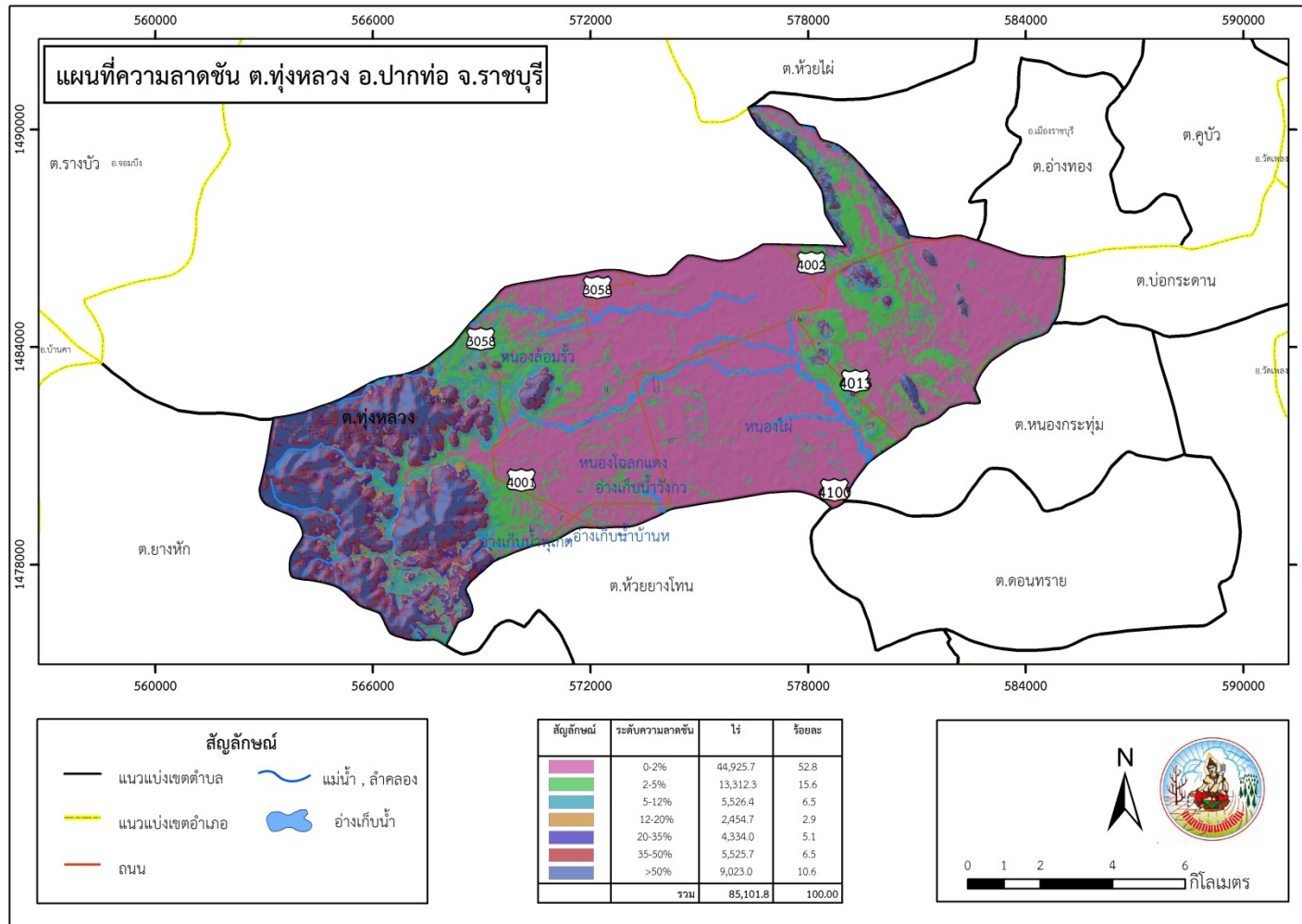
แผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

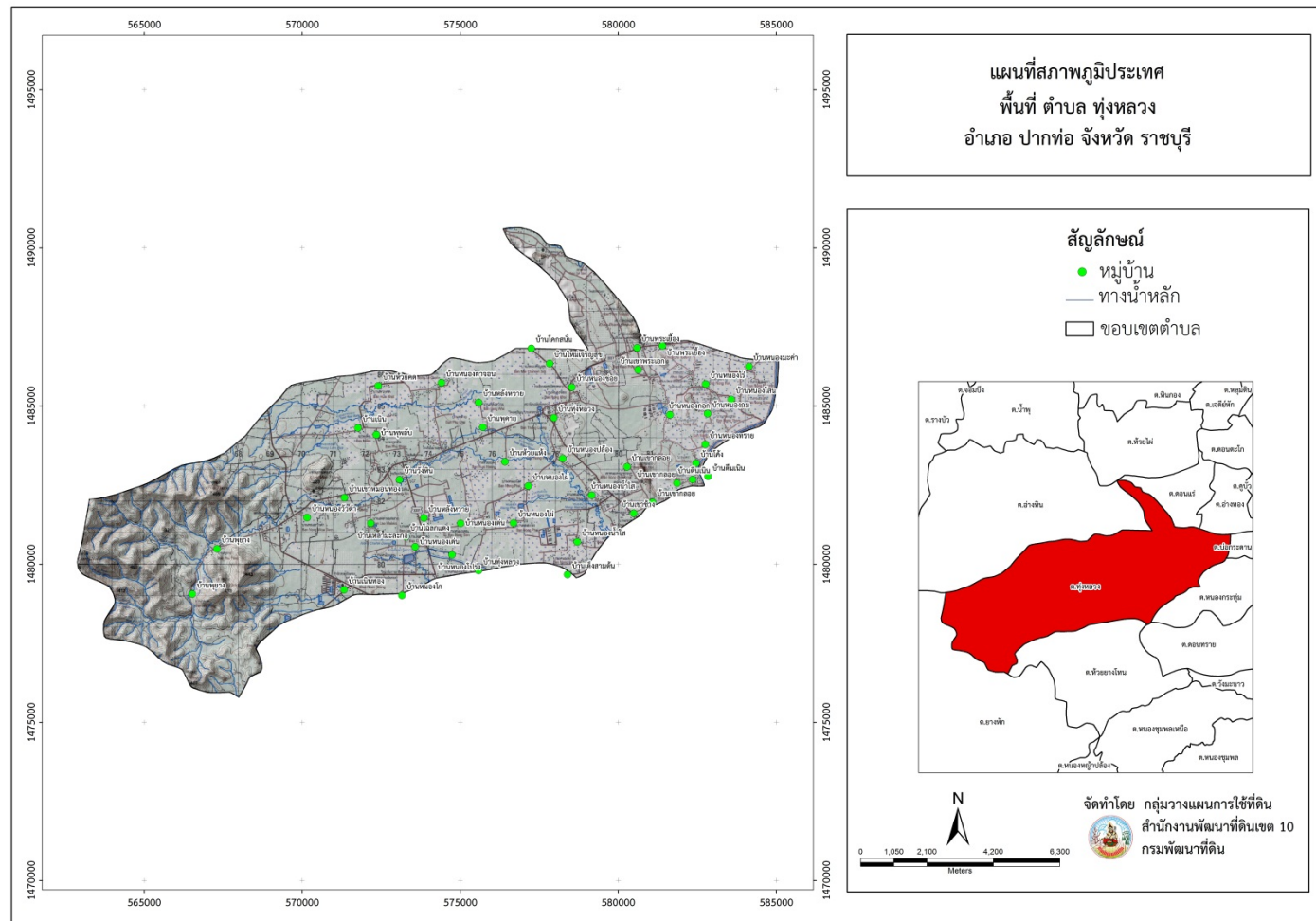
แผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

รูปที่ 2-2 ความลาดชัน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

แผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

รูปที่ 2-3 สภาพภูมิประเทศ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

2.5 สภาพภูมิอากาศ

จากข้อมูลภูมิอากาศของสถานีตรวจวัดอากาศจังหวัดราชบุรี มีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 สภาพอากาศทั่วไป

ลักษณะอากาศของจังหวัดราชบุรี ตั้งอยู่ในบริเวณที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่เนื่องจาก มีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นอยู่ จึงทำให้ได้รับลมมรสุมจากอินเดียไม่เต็มที่ โดยเฉพาะอำเภอติดต่อกับเทือกเขาตะนาวศรี (ตารางที่ 2-1)

2.5.2 ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดราชบุรี พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศ แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือความกดอากาศสูงจากประเทศจีนซึ่งมีคุณสมบัติหนาวเย็นและแห้ง จะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศเย็นและแห้งแล้ง โดยในเดือนธันวาคมและมกราคมมีอากาศหนาวจัดในรอบปี

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลานี้เป็นช่วงว่างของฤดูมรสุมจะมีลมจากทิศใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดในรอบปี เนื่องจากดวงอาทิตย์ได้โคจรจากซีกโลกใต้มาอยู่ในละติจูดที่ตั้งฉากกับประเทศไทย จึงได้รับรังสีจากดวงอาทิตย์เต็มที่

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นฤดูที่มีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดจากมหาสมุทรอินเดียปกคลุมประเทศไทย ลมนี้เป็นลมร้อนและชื้นจึงทำให้มีฝนชุกทั่วไป และมีอากาศชุ่มชื้น เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนตุลาคม

2.5.3 อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดในภาคกลางใกล้อ่าวไทย อุณหภูมิโดยเฉลี่ยจึงไม่สูงมากนัก อากาศไม่ร้อนอบอ้าวมากในฤดูร้อน และไม่หนาวมากในฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ย 33.3 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 36.3 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 30.7 องศาเซลเซียส

2.5.4 ฝน

จังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดที่มีฝนตกอยู่ในเกณฑ์น้อย เพราะภูมิประเทศอยู่ในสภาพอัปสแลนจะมีฝนตกเฉพาะในช่วงฤดูฝนหรือฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เท่านั้น แต่ก็ยังมีปริมาณน้อย เพราะบริเวณด้านตะวันตกของจังหวัดมีแนวเขาตะนาวศรีเป็นพิกัดกั้นกระแสลมและความชุ่มชื้นจากมรสุมนี้ ส่วนใหญ่จังหวัดนี้จึงได้รับฝนเนื่องจากอิทธิพลของร่องมรสุม และพายุดีเปรสชันที่พัดผ่านบริเวณใกล้เคียง ปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดปี 1,55.60 มิลลิเมตรและมีจำนวนวันฝนตกเฉลี่ย 125 วัน เดือนที่มีฝนตกปริมาณมากจะอยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงพฤศจิกายนเดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนตุลาคม มีปริมาณฝนเฉลี่ย 237.10 มิลลิเมตร และมีจำนวนวันฝนตก 18 วัน (รูปที่ 2-4)

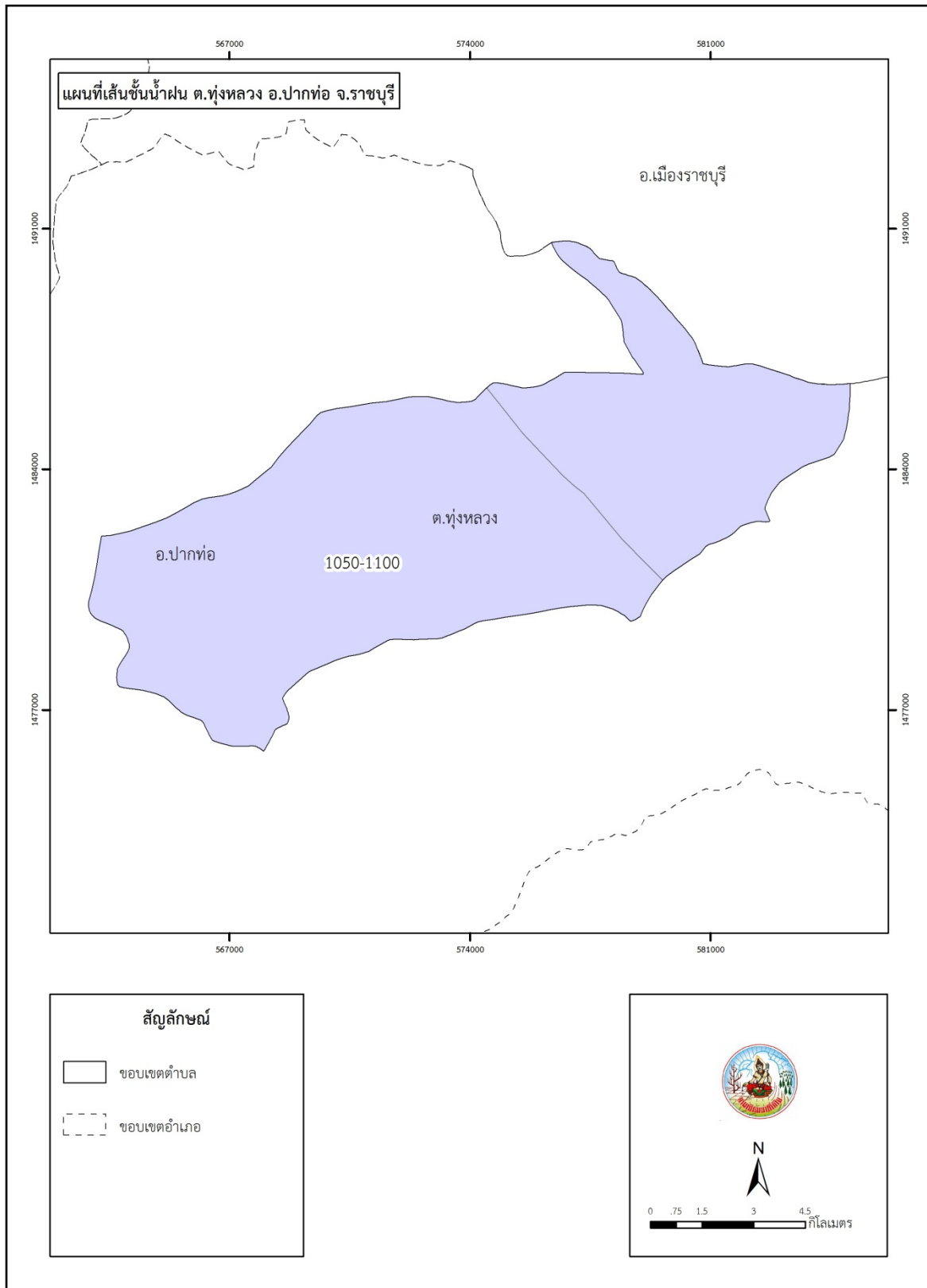
ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจวัดอากาศ จังหวัดราชบุรี เฉลี่ย 10 ปี (พ.ศ.2550-2559)

เดือน	ปริมาณ น้ำฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวน วันฝนตก (วัน)	อุณหภูมิ เฉลี่ย (°C)	ความชื้น สัมพัทธ์เฉลี่ย (%)	ค่าศักยภาพการระเหยน้ำ	
					1 PET ^{1/} (มิลลิเมตร)	0.5 PET ^{1/} (มิลลิเมตร)
ม.ค.	4.5	2	31.6	72	139.8	69.9
ก.พ.	5.7	1	33.9	73	148.9	74.45
มี.ค.	33.6	4	35.2	74	192.9	96.45
เม.ย.	39.6	5	36.3	74	208	104
พ.ค.	152.1	16	35	79	182	91
มิ.ย.	132.6	16	33.9	80	155.7	77.85
ก.ค.	129.7	18	33.1	81	150.8	75.4
ส.ค.	118.3	18	33.3	80	144.6	72.3
ก.ย.	226.8	20	32.9	83	137.2	68.6
ต.ค.	237.1	18	31.8	86	120.5	60.25
พ.ย.	65.7	6	31.3	81	128.5	64.25
ธ.ค.	9.9	2	30.7	74	139.3	69.65
รวมทั้งปี	1,155.60	125	-	-	18,482	924.1
เฉลี่ย	-	-	33.3	78	-	-

หมายเหตุ : PET^{1/} สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

อ้างอิงจากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2559)

รูปที่ 2-4 เส้นชั้นน้ำผน ตำบลทุ่งหลวง อำเภopakท่อ จังหวัดราชบุรี

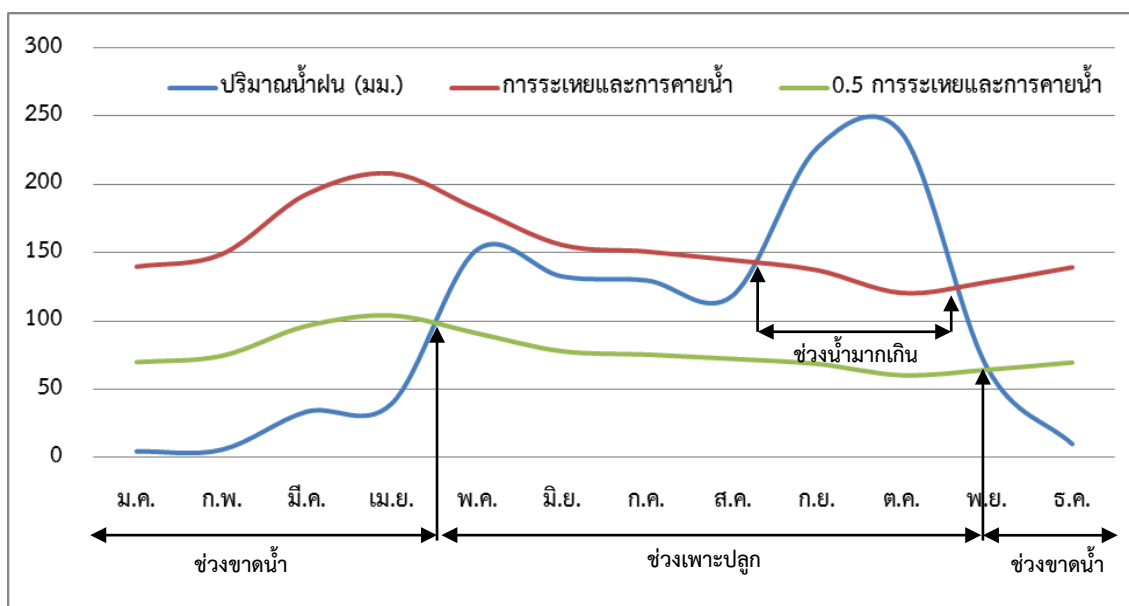
2.5.5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 10 ปี (ปี 2550 – 2559) ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดราชบุรีได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร (รูปที่ 2-5) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาค่าช่วงฤดูเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยอ้างอิง (ETo) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่พฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน

ช่วงที่มีน้ำมากเกินไป เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่เดือนกลางเดือนสิงหาคมถึงเดือนพฤศจิกายน

ช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้งที่ค่าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งพืชอาจจะเสียหายจากการขาดน้ำได้ จะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนเมษายน

รูปที่ 2-5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

2.6 สภาพการใช้ที่ดิน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน และกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (ปี 2562) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ (ตารางที่ 2-2 และรูปที่ 2-6) ดังนี้

1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 7,197 ไร่ หรือร้อยละ 8.46 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นที่ราบ สถานที่ราชการและสถานบันต่างๆ ถนน โรงงานอุตสาหกรรม รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สถานีบริการน้ำมัน

2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 46,692 ไร่ หรือร้อยละ 54.87 ของพื้นที่ตำบล มีพืชเศรษฐกิจสำคัญคือ ข้าว อ้อย ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1) นาข้าว มีเนื้อที่ 7,542 ไร่ หรือร้อยละ 8.86 ของพื้นที่ตำบล

2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 18,472 ไร่ หรือร้อยละ 21.71 ของพื้นที่ตำบล

2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 3,809 ไร่ หรือร้อยละ 4.48 ของพื้นที่ตำบล

2.5) ไม้ผล มีเนื้อที่ 3,684 ไร่ หรือร้อยละ 4.33 ของพื้นที่ตำบล

2.6) พืชผัก มีเนื้อที่ 9,474 ไร่ หรือร้อยละ 11.13 ของพื้นที่ตำบล

2.7) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 3,701 ไร่ หรือร้อยละ 4.35 ของพื้นที่ตำบล

2.8) เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เนื้อที่ 8 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล

3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 20,732 ไร่ หรือร้อยละ 24.36 ของพื้นที่ตำบล พบ 2 ชนิดคือ

3.1) ป่าไม่ผลัดใบ มีเนื้อที่ 617 ไร่ หรือร้อยละ 0.72 ของพื้นที่ตำบล

3.2) ป่าผลัดใบ มีเนื้อที่ 20,115 ไร่ หรือร้อยละ 23.64 ของพื้นที่ตำบล

4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 1,266 ไร่ หรือร้อยละ 1.49 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา คลองชลประทาน

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 9,203 ไร่ หรือร้อยละ 10.82 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ บ่อลูกรัง บ่อดิน พื้นที่ถม

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	7,197	8.46
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	5,621	6.61
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	730	0.86
U405	ถนน	268	0.31
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	500	0.59
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	7	0.01
U603	สุสาน ป่าช้า	65	0.08
U605	สถานีบริการน้ำมัน	6	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	46,692	54.87
A1	นาข้าว	7,542	8.86
A100	นาร้าง	333	0.39
A101	นาข้าว	7,210	8.47
A2	พืชไร่	18,472	21.71
A200	ไร่อ่าง	293	0.34
A201	พืชไร่ผสม	5	0.01
A203	อ้อย	12,685	14.91
A204	มันสำปะหลัง	3,020	3.55
A205	สับปะรด	2,469	2.90
A3	ไม้ยืนต้น	3,809	4.48
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	50	0.06
A301	ไม้ยืนต้นผสม	6	0.01
A302	ยางพารา	242	0.28
A303	ปาล์มน้ำมัน	204	0.24
A304	ยูคาลิปตัส	2,814	3.31
A305	สัก	268	0.31
A306	สะเดา	7	0.01
A309	ประดู่	8	0.01
A315	ไม้ปลูกเพื่อการค้า	174	0.20
A323	ตะกั่ว	36	0.04
A4	ไม้ผล	3,684	4.33
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	49	0.06
A401	ไม้ผลผสม	1,325	1.56
A401/A502	ไม้ผลผสม/พืชผัก	107	0.13

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A405	มะพร้าว	156	0.18
A405/A411	มะพร้าว/กล้วย	33	0.04
A407	มะม่วง	1,666	1.96
A411	กล้วย	210	0.25
A412	มะขาม	18	0.02
A413	ลำไย	49	0.06
A415/A422	มะละกอ/มะนาว	8	0.01
A416	ขนุน	24	0.03
A418	ชมพู่	18	0.02
A422	มะนาว	13	0.02
A427	ส้มโอ	9	0.01
A5	พืชผัก	9,474	11.13
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	155	0.18
A502	พืชผัก	9,312	10.94
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	7	0.01
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	3,701	4.35
A700	โรงเรือนร้าง	13	0.02
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	111	0.13
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	77	0.09
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	128	0.15
A703/A704	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก/โรงเรือนเลี้ยงสุกร	800	0.94
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	2,572	3.02
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	8	0.01
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	8	0.01
F	พื้นที่ป่าไม้	20,732	24.36
F1	ป่าไม่ผลัดใบ	617	0.72
F101	ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์	617	0.72
F2	ป่าผลัดใบ	20,115	23.64
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	457	0.54
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	19,658	23.10
W	พื้นที่น้ำ	1,266	1.49
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	154	0.18
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	30	0.04
W201	อ่างเก็บน้ำ	242	0.28

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
W202	บ่อน้ำในไร่นา	758	0.89
W203	คลองชลประทาน	82	0.10
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	9,203	10.82
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	530	0.62
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	4,318	5.07
M201	พื้นที่ลุ่ม	126	0.15
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	920	1.08
M301	เหมืองแร่	1,198	1.41
M302	บ่อลูกรัง	1,491	1.75
M304	บ่อดิน	290	0.34
M405	พื้นที่ถม	331	0.39
	รวมเนื้อที่	85,089	100.00

2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.7.1 สภาพสังคมโดยทั่วไป

1) ประชากร

จากหลักฐานทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี 2562 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลทุ่งหลวง มีประชากรรวม 13,763 คน แยกเป็นชาย 6,858 คน เป็นหญิง 6,905 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 4,211 ครัวเรือน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
ปี พ.ศ. 2562

พื้นที่	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลทุ่งหลวง	4,211	6,858	6,905	13,763
หมู่ที่ 1 หนองไร่	1,112	540	572	1,112
หมู่ที่ 2 หนองข่อย	1,166	564	602	1,166
หมู่ที่ 3 ทุ่งหลวง	928	456	472	928
หมู่ที่ 4 พุคาย	1,306	656	650	1,306
หมู่ที่ 5 หนองโสน	715	360	355	715
หมู่ที่ 6 หนองไผ่	752	388	364	752
หมู่ที่ 7 หนองน้ำใส	1,071	546	525	1,071
หมู่ที่ 8 เขาพระเอก	1,006	512	494	1,006
หมู่ที่ 9 หนองกอก	696	348	348	696
หมู่ที่ 10 หนองตาจอน	655	319	336	655
หมู่ที่ 11 หนองวัวดำ	1,065	534	531	1,065
หมู่ที่ 12 พุยาง	454	227	227	454
หมู่ที่ 13 เขากลอย	299	157	142	299
หมู่ที่ 14 หนองเด่น	982	497	485	982
หมู่ที่ 15 เหล่ามะละกอ	960	466	494	960
หมู่ที่ 16 เนิน	596	288	308	596

ที่มา : กรมการปกครอง (2564)

2) สภาพทั่วไป

2.1 แหล่งน้ำ พบว่า มีบ่อน้ำตื้นส่วนตัว จำนวน 279 บ่อ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ 26 บ่อ และบ่อบาดาลสาธารณะ จำนวน 159 บ่อ

2.2 สถาบันการศึกษา พบว่า มีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 แห่ง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 แห่ง โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 10 แห่ง และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 15 แห่ง

2.3 โครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ พบว่า มีวัดจำนวน 14 แห่ง ลาน/สนามกีฬา จำนวน 6 แห่ง สนามเด็กเล่น จำนวน 9 แห่ง และลานตากผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 3 แห่ง ตามตารางที่ 2-4

ตารางที่ 2-4 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ปี 2562

สภาพสังคม	จำนวน (แห่ง)
แหล่งน้ำ	
บ่อน้ำตื้น ส่วนตัว	279
บ่อน้ำตื้น สาธารณะ	26
บ่อบาดาล สาธารณะ	159
สถาบันการศึกษา	
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	1
โรงเรียนระดับประถมศึกษา	10
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	15
โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะในหมู่บ้าน(แห่ง)	
วัด	14
ลาน/สนามกีฬา	6
สนามเด็กเล่น	9
ลานตากผลผลิตทางการเกษตร	3

ที่มา: จปฐ (2564)

3) หมอдинอาสา กรมพัฒนาที่ดิน

หมอдинอาสาในตำบลทุ่งหลวง มีจำนวน 18 ราย คือ

- นายประสิทธิ์ ช้างแก้ว หมอдинอาสาระดับอำเภอ
- นายสงคราม เอื้อนยศ หมอдинอาสาประจำตำบล
- นายทรัพย์สิน ท่องเขียว หมอдинอาสาระดับหมู่บ้าน
- นายสุทัศน์ แม่นหมาย หมอдинอาสาระดับหมู่บ้าน
- นางประเทือง ช้างแก้ว หมอдинอาสาระดับหมู่บ้าน

6. น.ส.จำปี	บัวดี	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
7. นายสมชาย	แสงชุ่ม	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
8. นายวันชัย	ปิ่นทองคำ	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
9. นางสาวบัว	คุณฮวย	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
10. นายสุรินทร์	อินทนิล	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
11. นายเจียม	บัวขาว	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
12. นายบุญ	แก้วคำ	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
13. นายสมหมาย	รุ่งจำรัส	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
14. นายสนั่น	ขุนเดช	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
15. นายสำรวย	เกิกโสภณ	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
16. นายสมศักดิ์	ฉลวยศรีเมือง	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
17. นายชาญ	ตัวมศรี	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
18. นายบุญล้อม	สว่างพิน	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน

(กรมพัฒนาที่ดิน, 2564)

4) การถือครองที่ดิน

ปี 2562 ประชากรตำบลทุ่งหลวง จำนวน 13,763 คน ถือครองที่ดินเฉลี่ย คนละ 11.36 ไร่

5) ด้านรายได้-รายจ่าย

จากข้อมูลพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2562 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 245,314.74 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 70,227.74 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 169,793.41 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 48,607.79 บาท เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 75,521.33 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 21,619.95 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5 และรูปที่ 2-7

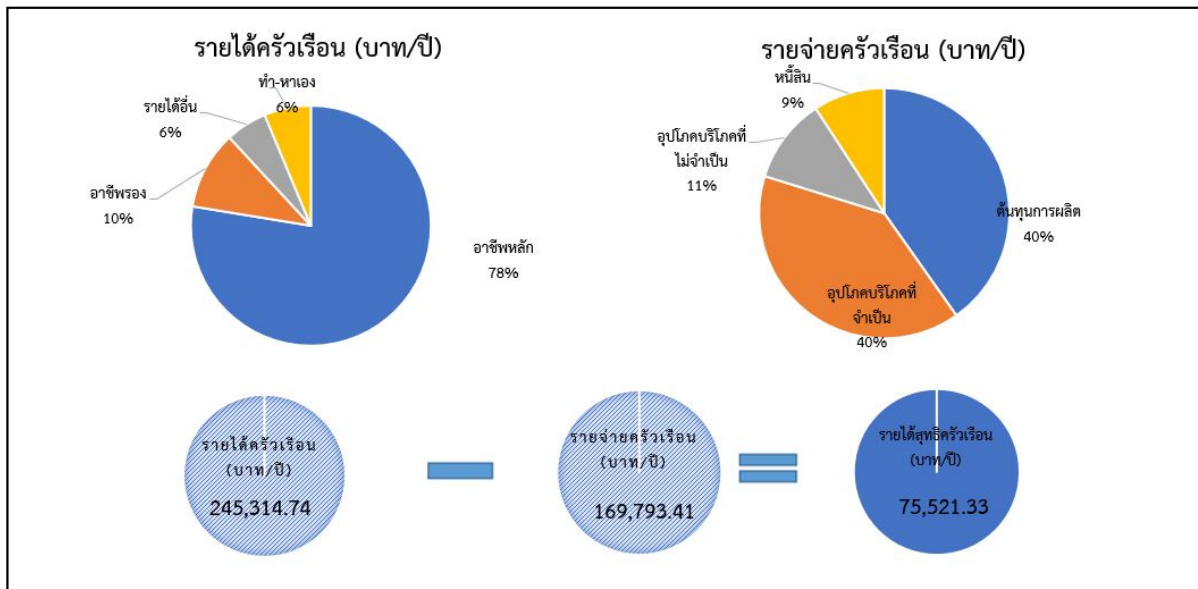

แผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ 2-5 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ปี 2562

พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายบุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง				
ตำบลทุ่งหลวง	190,313.85	25,879.23	13,679.38	15,442.28	245,314.74	70,227.74	169,793.41	48,607.79
หมู่ที่ 1 หนองไร่	125,577.87	45,340.16	18,457.38	32,020.49	221,395.90	56,923.71	180,135.25	46,315.07
หมู่ที่ 2 หนองข่อย	263,108.30	26,400.46	10,779.36	11,989.72	312,277.84	90,167.64	137,566.06	29,721.06
หมู่ที่ 3 ทุ่งหลวง	172,425.96	21,432.91	14,991.55	12,622.07	221,472.48	70,513.66	111,956.61	35,645.38
หมู่ที่ 4 พุคาย	260,452.26	29,894.89	17,587.18	17,372.95	325,307.59	96,847.30	219,476.44	65,340.31
หมู่ที่ 5 หนองโสน	120,023.81	18,458.33	15,708.57	26,461.31	180,652.02	51,527.23	145,267.86	41,434.63
หมู่ที่ 6 หนองไผ่	269,414.65	48,187.80	11,032.32	21,422.50	350,057.26	101,970.50	296,332.42	86,320.63
หมู่ที่ 7 หนองน้ำใส	132,969.60	13,196.41	10,076.68	7,955.16	164,197.85	60,323.10	92,590.58	34,015.98
หมู่ที่ 8 เขาพระเอก	255,952.13	3,123.40	5,089.36	7,011.70	271,176.60	67,168.91	135,045.00	33,449.88
หมู่ที่ 9 หนองกอก	152,961.78	40,947.77	21,317.20	14,617.83	229,844.59	58,202.58	133,807.64	33,883.55
หมู่ที่ 10 หนองตาจอน	170,929.03	48,096.77	13,009.68	23,781.94	255,817.42	59,809.33	228,007.74	62,220.42
หมู่ที่ 11 หนองวัวดำ	154,113.21	25,928.44	16,172.98	14,538.99	210,753.62	51,914.45	201,073.39	49,529.94
หมู่ที่ 12 พุยาง	137,326.09	27,502.17	18,195.22	14,065.22	197,088.70	56,486.48	174,375.54	49,976.79
หมู่ที่ 13 เขากลอย	141,325.76	27,093.94	23,798.48	19,092.42	211,310.61	77,480.56	126,847.73	46,512.83
หมู่ที่ 14 หนองเด่น	223,785.80	22,094.32	12,903.41	10,130.70	268,914.22	84,065.55	225,077.36	70,361.67
หมู่ที่ 15 เหล่ามะละกอ	186,575.52	7,292.27	7,031.46	6,346.35	207,245.60	59,213.03	117,701.67	33,629.05
หมู่ที่ 16 เนิน	196,922.22	7,718.25	7,091.27	5,357.14	217,088.89	64,512.26	177,167.22	52,648.75

ที่มา: กรมการพัฒนาชุมชน (2564)

รูปที่ 2-7 รายได้-รายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ย ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ปี 2562

บทที่ 3

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี คือ 1) ทรัพยากรป่าไม้ 2) ทรัพยากรน้ำ และ 3) ทรัพยากรดิน ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมายโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

จากการวิเคราะห์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี มีพื้นที่ป่าไม้ดังนี้

(1) ป่าไม้ตามกฎหมาย (รูปที่ 3-1) ได้แก่

- ป่าฝั่งซ้ายแม่น้ำภาษี (หมายเลข 85) เนื้อที่ 3,137 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.69 ของเนื้อที่ตำบล
- ป่าพวยาง-พุ่มสามซ้อน เนื้อที่ 38,282 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 45 ของเนื้อที่ตำบล

(2) ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่

2.1) การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (มติคณะรัฐมนตรี (รูปที่ 3-2) โดยมีรายละเอียดดังนี้

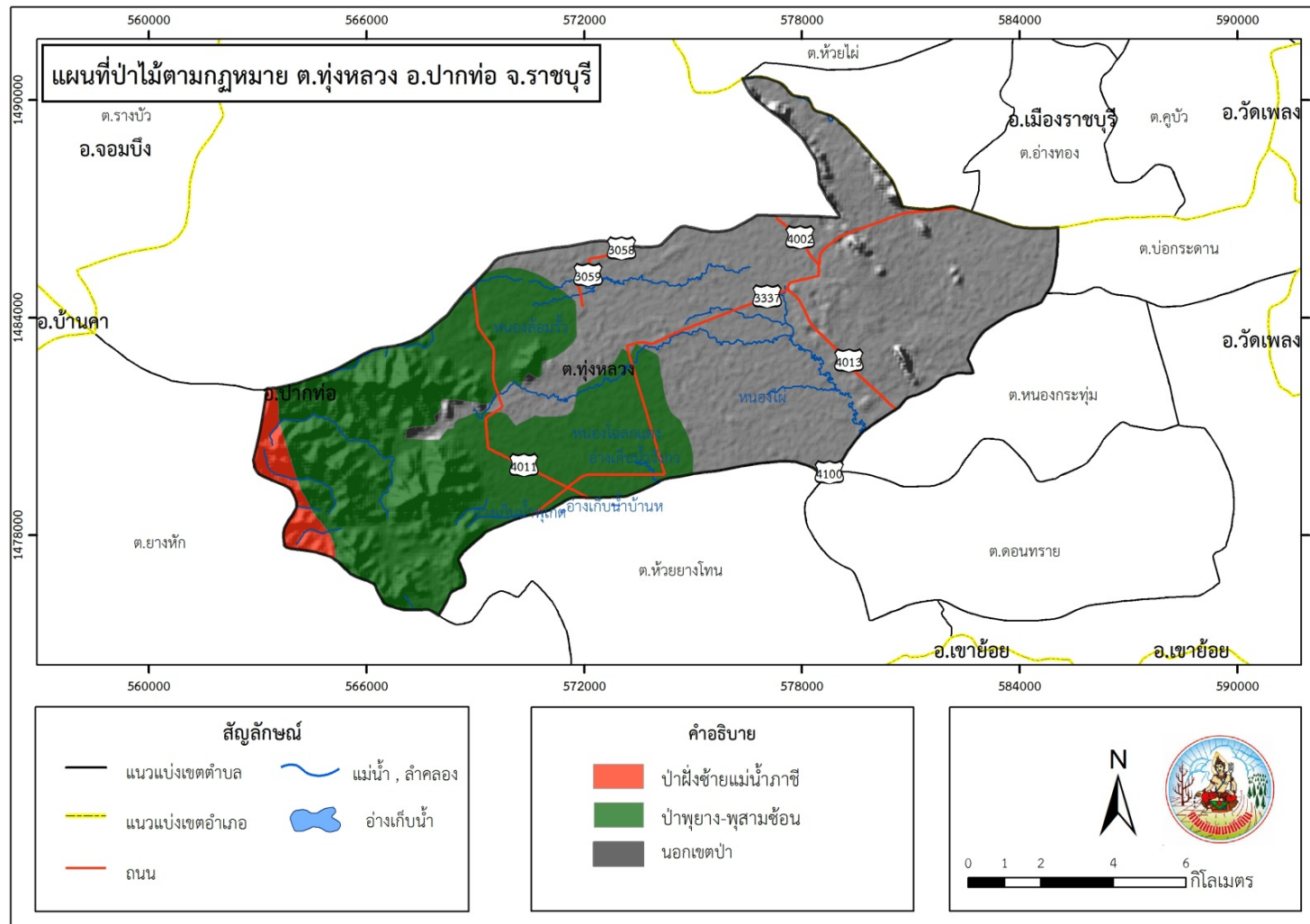
- เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เนื้อที่ 12,781 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.02 ของเนื้อที่ตำบล
- เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ 12,728 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.96 ของเนื้อที่ตำบล

2.2) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ในพื้นที่ตำบลหนองปลิงพบว่า ประกอบด้วยชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 5 ชั้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528) ดังรายละเอียดในรูปที่ 3-3

- ชั้นที่ 1A เนื้อที่ 9,237 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.86 ของเนื้อที่ตำบล
- ชั้นที่ 1B เนื้อที่ 34 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.40 ของเนื้อที่ตำบล
- ชั้นที่ 2 เนื้อที่ 6,152 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.23 ของเนื้อที่ตำบล
- ชั้นที่ 3 เนื้อที่ 6,835 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.03 ของเนื้อที่ตำบล
- ชั้นที่ 4 เนื้อที่ 29,831 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.06 ของเนื้อที่ตำบล
- ชั้นที่ 5 เนื้อที่ 32,997 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 38.78 ของเนื้อที่ตำบล

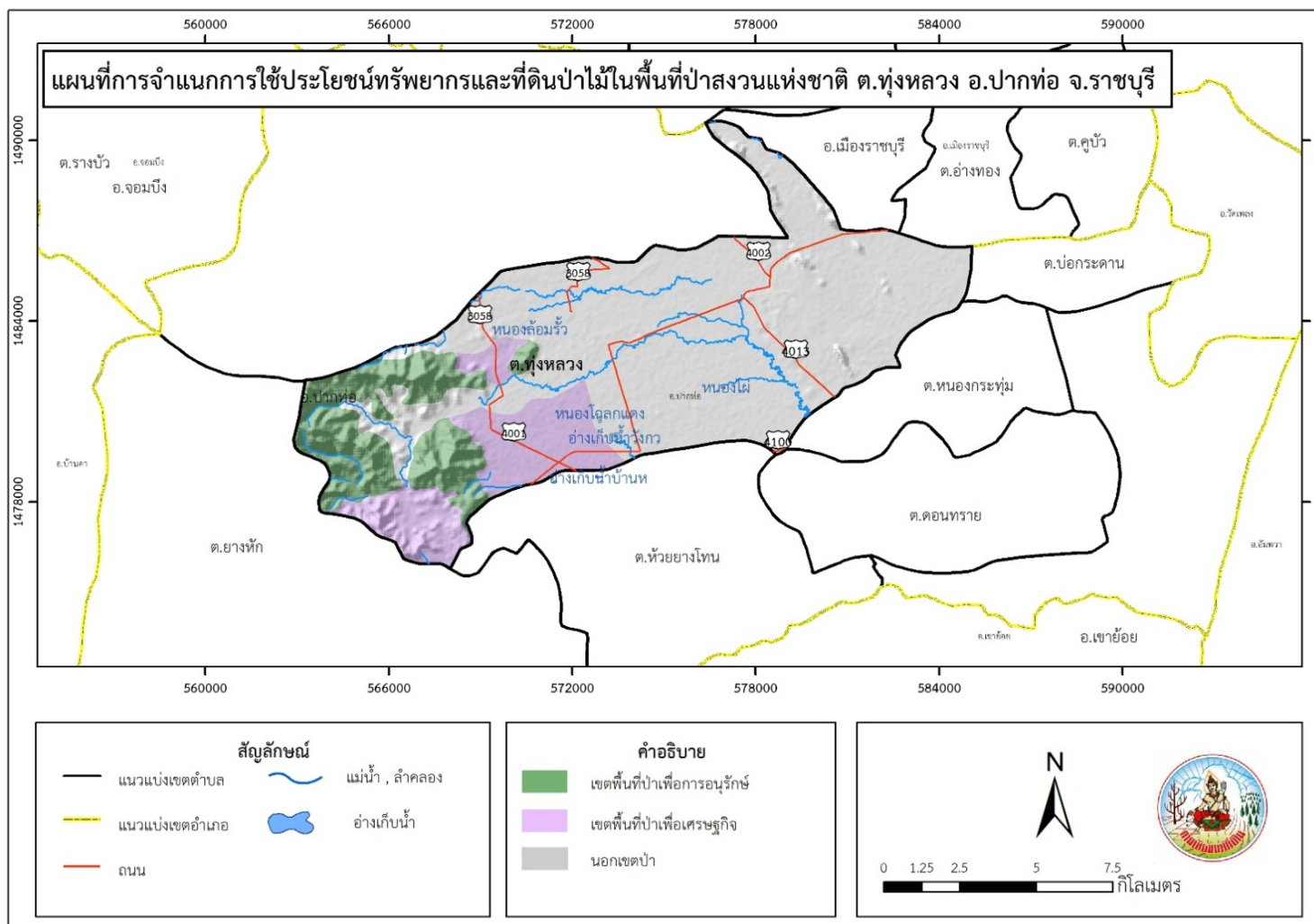
แผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

รูปที่ 3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

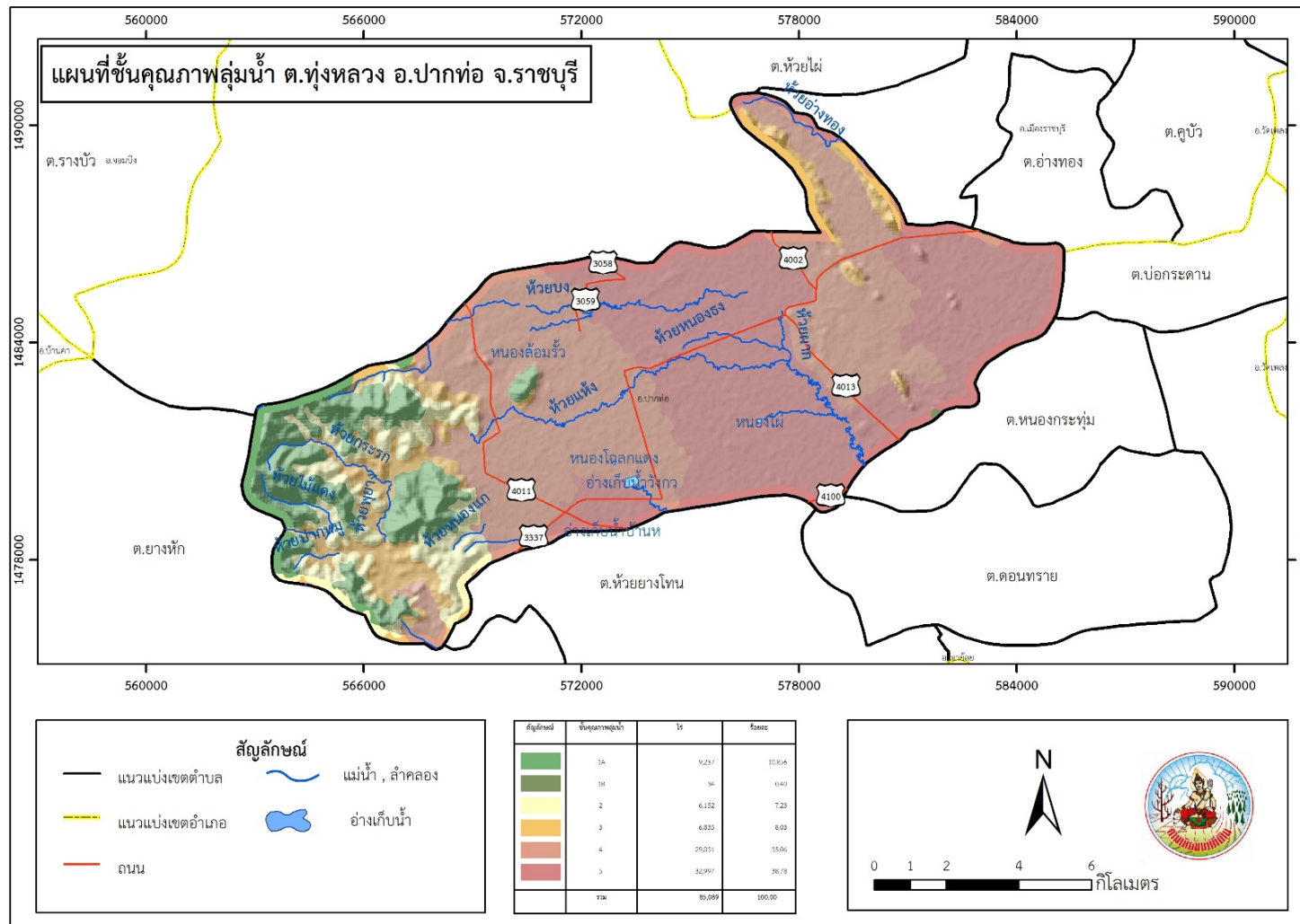
แผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

รูปที่ 3-2 การจำแนกการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในป่าสงวนแห่งชาติ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

แผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

รูปที่ 3-3 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 พบแหล่งน้ำต่าง ๆ ดังนี้

- 1) แหล่งน้ำตามธรรมชาติในพื้นที่ตำบลทุ่งหลวง มีลำห้วยสำคัญ 9 สาย ได้แก่ ห้วยไม้แดง ห้วยกระรอก ห้วยปากหมู ห้วยพู่ยาง ห้วยแยกห้วยบง ห้วยแหง ห้วยผาก ห้วยหนองธง และห้วยหนองแก
- 2) การพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ตำบลทุ่งหลวง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำวังกวาว

3.2.2 น้ำใต้ดิน

จากข้อมูลทรัพยากรน้ำบาดาล ระบุว่า มีบ่อบาดาล 100 บ่อ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3-1 และ รูปที่ 3-4

ตารางที่ 3-1 บ่อบาดาล ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

พิกัด		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ปริมาณน้ำ
X	Y			
582357	1485690	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	6.55
582410	1485601	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	6.00
584225	1486126	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	18.01
577097	1481562	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
578377	1484923	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
581529	1484684	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	1.86
580742	1482560	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
570395	1482259	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
571412	1479363	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
569852	1481636	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	1.00
584512	1486091	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
579445	1481948	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	1.00
582852	1484287	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	20.00
574737	1483691	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	1.58
574088	1485493	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	1.14
570584	1484110	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
579539	1488435	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
566785	1480001	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
573056	1482688	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
583205	1486386	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
582034	1486088	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
583229	1484973	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
583226	1485579	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
583188	1484720	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

พิกัด		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ปริมาณน้ำ
X	Y			
582853	1485735	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
583186	1484614	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
583219	1485164	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
571281	1482213	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	10.00
569841	1481359	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	8.00
582730	1485073	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	40.00
581918	1486549	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
582757	1483881	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
582543	1485848	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
582688	1483823	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
578602	1481736	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	8.00
578740	1481725	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	7.00
582000	1485867	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	20.00
582471	1485895	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
583306	1484490	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	15.00
583416	1484690	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
581818	1485847	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	20.00
582538	1485102	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	15.00
582792	1484653	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	10.00
583266	1486389	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
578265	1485492	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	7.00
573323	1483374	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
573468	1479856	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	4.00
568879	1484599	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	7.00
571329	1482175	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	7.00
581883	1482580	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
582357	1485690	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	6.55
582410	1485601	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	6.00
584225	1486126	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	18.01
577097	1481562	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
578377	1484923	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

พิกัด		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ปริมาณน้ำ
X	Y			
581529	1484684	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	1.86
580742	1482560	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
570395	1482259	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
571412	1479363	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
569852	1481636	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	1.00
584512	1486091	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
579445	1481948	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	1.00
582852	1484287	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	20.00
574737	1483691	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	1.58
574088	1485493	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	1.14
570584	1484110	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
579539	1488435	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
566785	1480001	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
573056	1482688	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
583205	1486386	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
582034	1486088	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
583229	1484973	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
583226	1485579	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
583188	1484720	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
582853	1485735	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
583186	1484614	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
583219	1485164	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
571281	1482213	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	10.00
569841	1481359	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	8.00
582730	1485073	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	40.00
581918	1486549	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
582757	1483881	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
582543	1485848	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
582688	1483823	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
578602	1481736	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	8.00
578740	1481725	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	7.00

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

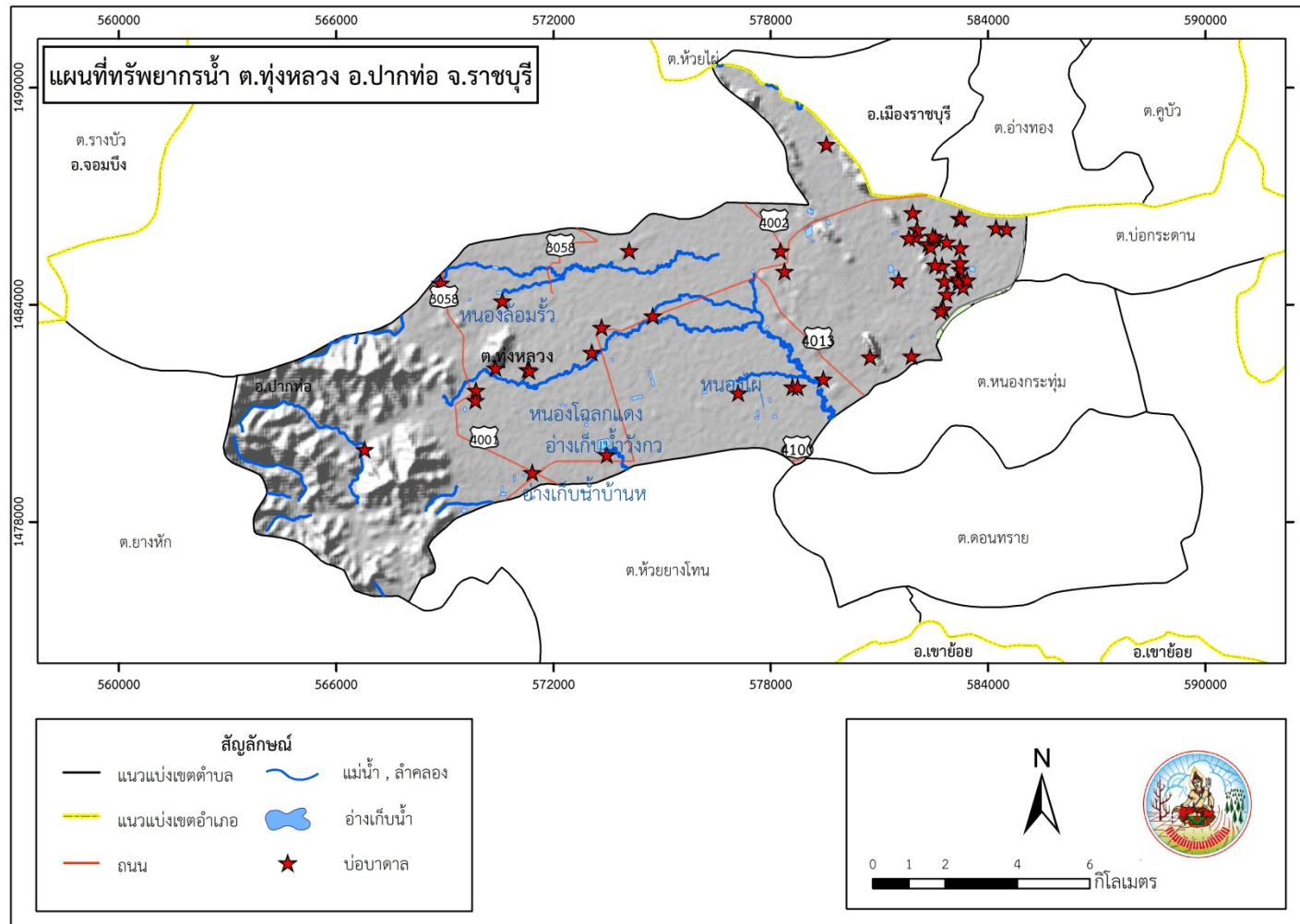
พิกัด		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ปริมาณน้ำ
X	Y			
582000	1485867	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	20.00
582471	1485895	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
583306	1484490	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	15.00
583416	1484690	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
581818	1485847	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	20.00
582538	1485102	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	15.00
582792	1484653	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	10.00
583266	1486389	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30.00
578265	1485492	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	7.00
573323	1483374	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
573468	1479856	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	4.00
568879	1484599	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	7.00
571329	1482175	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	7.00
581883	1482580	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00

หมายเหตุ: แสดงเฉพาะบ่อบาดาลที่มีข้อมูลสมบูรณ์

ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2562)

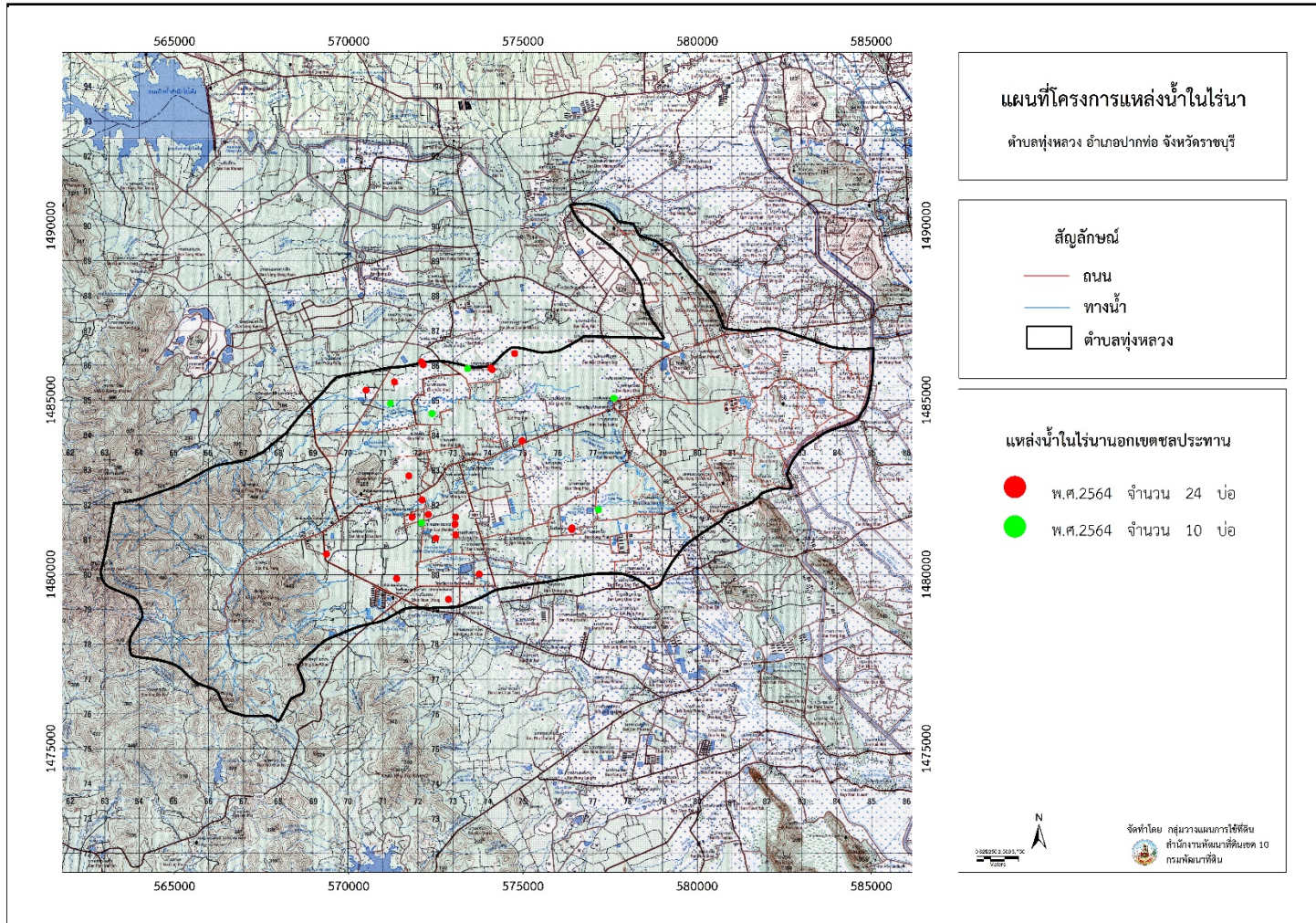
แผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

รูปที่ 3-4 ทรัพยากรน้ำ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

แผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

รูปที่ 3-5 โครงการแหล่งน้ำในไร่นา ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

3.3 ทรัพยากรดิน

3.3.1 จากฐานข้อมูลทรัพยากรดินของกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2563) พบว่าตำบลทุ่งหลวง ประกอบด้วย 9 ชุดดิน และ 24 หน่วยแผนที่ดิน โดยมีรายละเอียดในตารางที่ 3-2 ตารางที่ 3-3 และรูปที่ 3-5 ประกอบด้วย

1) ชุดดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน (AC) เป็นดินลึกถึงลึกมาก มีลักษณะการสลับชั้นของเนื้อดิน ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนเทาเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0)

- หน่วยแผนที่ดิน AC-spd,col-sIA ตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว และเป็นดินร่วนหยาบ มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 812 ไร่ หรือร้อยละ 0.95 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน AC-wd,col-sIA ตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำดีและเป็นดินร่วนหยาบ มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 1,716 ไร่ หรือร้อยละ 2.02 ของพื้นที่ตำบล

2) ชุดดินบ้านหมี่ (Bm) เป็นดินลึก ดินบนเนื้อดินเป็นดินเหนียว สีดำหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลถึงสีแดงปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ดินล่างตอนบนมีสีเทามีจุดประสีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ดินล่าง เนื้อดินเป็นดินเหนียว สีเทาเข้ม มีจุดประสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0)

- หน่วยแผนที่ดิน Bm-cA ชุดดินบ้านหมี่ มีดินบนเป็นดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 392 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของพื้นที่ตำบล

3) ชุดดินจอมบึง (Cbg) เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นทรายปนดินร่วน สีน้ำตาลเข้มปนเทา น้ำตาลปนเทา หรือน้ำตาลอ่อน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกลาง (pH 5.0-7.0) ดินล่างเป็นทรายปนดินร่วน และในช่วงความลึกมากกว่า 100 ซม. เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลอ่อน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.5)

- หน่วยแผนที่ดิน Cbg-lsA ชุดดินจอมบึง มีดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 3,934 ไร่ หรือร้อยละ 4.62 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Cbg-lsB ชุดดินจอมบึง มีดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ความลาดชัน 2-5 มีเนื้อที่ 5,727 ไร่ หรือร้อยละ 6.73 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Cbg-md-lsB ชุดดินจอมบึงที่เป็นดินลึกปานกลาง มีดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ความลาดชัน 2-5 มีเนื้อที่ 1,886 ไร่ หรือร้อยละ 2.22 ของพื้นที่ตำบล

4) ชุดดินลพบุรี (Lb) เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินเหนียวปนดินร่วน มีสีดำหรือเทาเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 6.5-8.0) ดินล่างมีสีดำหรือสีเทาเข้มมากจนถึงน้ำตาลปนเทา พบชั้นปูนมาร์ลในระดับลึก 80 ซม.ลงไป ปฏิกริยาดินเป็นด่างปานกลางถึงเป็นด่างจัด (pH 8.0-9.0) ในฤดูแล้งจะแตกระแหงเป็นร่องกว้างกว่า 1 ซม. หรือมากกว่า ที่ความลึก 50 ซม. และรอยแตกนี้จะคงอยู่นาน จะพบรอยไถและหน้าดินมีมวลก้อนกลมของปูนสะสมอยู่ทั่วไป

- หน่วยแผนที่ดิน Lb-clA ชุดดินลพบุรี มีดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 678 ไร่ หรือร้อยละ 0.80 ของพื้นที่ตำบล

5) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) เป็นดินลึกปานกลางถึงชั้นเศษหิน กรวด ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ดินล่างตอนบน เป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนแดง ดินล่างตอนล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนกรวดหรือเศษหิน สีน้ำตาล เหลือง หรือแดงปนเหลือง ในช่วงความลึก 50-125 ซม.จากผิวดิน พบก้อนกรวดเป็นพวกเศษหินควอร์ตไซต์ หินทราย หินฟิลไลต์ และหินดินดาน และมวลสารกลมของหินลูกรังกระจายอยู่ทั่วไปในชั้นดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 4.5-5.0)

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-s1A ชุดดินลาดหญ้า มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 4,164 ไร่ หรือร้อยละ 4.89 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-s1B ชุดดินลาดหญ้า มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 มีเนื้อที่ 114 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของพื้นที่ตำบล

6) ชุดดินปราณบุรี (Pr) เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนแดงเข้ม ดินล่างเป็นดินร่วนปนดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทราย สีน้ำตาลปนแดงหรือสีแดงเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบน และเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง (pH 5.5-7.0) ในดินล่าง

- หน่วยแผนที่ดิน Pr-gm-s1A/b ชุดดินปราณบุรีที่มีจุดประสีเทา มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 ทำคันทนา มีเนื้อที่ 17,565 ไร่ หรือร้อยละ 20.64 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pr-s1A ชุดดินปราณบุรี มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 3,105 ไร่ หรือร้อยละ 3.65 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pr-s1B ชุดดินปราณบุรี มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 มีเนื้อที่ 9,447 ไร่ หรือร้อยละ 11.10 ของพื้นที่ตำบล

7) ชุดดินปากท่อ (Pth) เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีเทาอ่อน มีจุดประสีเหลือง ปนน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.5-6.0) ดินล่างตอนบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวถึงดินเหนียว สีน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีน้ำตาลแก่หรือน้ำตาลปนเหลือง ส่วนตอนล่าง สีน้ำตาลอ่อนหรือเทาอ่อน มีจุดประสีแดงปนเหลืองหรือสีแดง มีศิลาแลงอ่อน (plinthite) ปริมาณ 5-50 % ภายในความลึก 150 ซม. จากผิวดิน พบมวลก้อนกลม (nodules) ของเหล็กและแมงกานีส ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดจัดมาก (pH 5.0-5.5)

- หน่วยแผนที่ดิน Pth-scl/A ชุดดินปากท่อ มีดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 778 ไร่ หรือร้อยละ 0.91 ของพื้นที่ตำบล

8) ชุดดินตาคลี (Tk) เป็นดินตื้นถึงชั้นปูนมาร์ลที่พบภายใน 50 ซม.จากผิวดิน ดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว สีดำ ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างเล็กน้อย (pH 7.0-8.0) ดินล่างเป็นดินร่วนปนดินเหนียว สีน้ำตาลเข้ม มีเม็ดปูนปนและมีสีขาของผงปูนทุติยภูมิหรือปูนมาร์ล ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.5)

- หน่วยแผนที่ดิน Tk-clA ชุดดินตาคลี มีดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 มีเนื้อที่ 56 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ตำบล

9) ชุดดินท่ายาง (Ty) เป็นดินต้นถึงชั้นเศษหินและหินพื้น ดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนเศษหินหรือดินร่วนปนทรายปนเศษหิน สีนํ้าตาล สีนํ้าตาลปนเทาหรือสีนํ้าตาลปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ดินล่างเป็นดินร่วนปนทรายปนเศษหิน พบก้อนกรวดเป็นพวกเศษหิน ควอร์ตไซต์ หินทราย หินฟิลไลต์และหินดินดาน สีนํ้าตาลหรือสีนํ้าตาลปนแดง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.0)

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-slB ชุดดินท่ายาง มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 มีเนื้อที่ 7,619 ไร่ หรือร้อยละ 8.95 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-gclB ชุดดินท่ายาง มีดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 มีเนื้อที่ 3,077 ไร่ หรือร้อยละ 3.62 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-gclC ชุดดินท่ายาง มีดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 มีเนื้อที่ 1,923 ไร่ หรือร้อยละ 2.26 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-gslC ชุดดินท่ายาง มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 มีเนื้อที่ 313 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-gclD ชุดดินท่ายาง มีดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 มีเนื้อที่ 1,041 ไร่ หรือร้อยละ 1.22 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-gslD ชุดดินท่ายาง มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 12-20 มีเนื้อที่ 31 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-gslE ชุดดินท่ายาง มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 20-35 มีเนื้อที่ 25 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของพื้นที่ตำบล

10) พื้นที่อื่นๆ

- บ่อขุด (P) มีเนื้อที่ 1,951 ไร่ หรือร้อยละ 2.29 ของพื้นที่ตำบล

- พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) มีเนื้อที่ 18,652 ไร่ หรือร้อยละ 21.92 ของพื้นที่ตำบล

- พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 82 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของพื้นที่ตำบล

ตารางที่ 3-2 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

ลำดับ	หน่วยแผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
			ไร่	ร้อยละ
1	AC-spd,col-sIA	ตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วและเป็นดินร่วนหยาบ มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2	812	0.95
	AC-wd,col-sIA	ตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำดีและเป็นดินร่วนหยาบ มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2	1,716	2.02
2	Bm-cA	ชุดดินบ้านหมี่ มีดินบนเป็นดินเหนียว ความลาดชัน 0-2	392	0.46
3	Cbg-lsA	ชุดดินจอมบึง มีดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ความลาดชัน 0-2	3,934	4.62
	Cbg-lsB	ชุดดินจอมบึง มีดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ความลาดชัน 2-5	5,727	6.73
	Cbg-md-lsB	ชุดดินจอมบึงที่เป็นดินลึกลับปานกลาง มีดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ความลาดชัน 2-5	1,886	2.22
4	Lb-clA	ชุดดินลพบุรี มีดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2	678	0.80
5	Ly-slA	ชุดดินลาดหญ้า มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2	4,164	4.89
	Ly-slB	ชุดดินลาดหญ้า มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5	114	0.13
6	Pr-gm-slA/b	ชุดดินปรางบุรีที่มีจุดประสีเทา มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 ทำคันทนา	17,565	20.64
	Pr-slA	ชุดดินปรางบุรี มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2	3,105	3.65
	Pr-slB	ชุดดินปรางบุรี มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5	9,447	11.10
7	Pth-scl/A	ชุดดินปากท่อ มีดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2	778	0.91
8	Tk-clA	ชุดดินตาคลี มีดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2	56	0.07

ตารางที่ 3-2 (ต่อ)

ลำดับ	หน่วยแผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
			ไร่	ร้อยละ
9	Ty-gclC	ชุดดินท่ายาง มีดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12	1,923	2.26
	Ty-gclD	ชุดดินท่ายาง มีดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20	1,041	1.22
	Ty-gslC	ชุดดินท่ายาง มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12	313	0.37
	Ty-gclB	ชุดดินท่ายาง มีดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5	3,077	3.62
	Ty-gslD	ชุดดินท่ายาง มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 12-20	31	0.04
	Ty-gslE	ชุดดินท่ายาง มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 20-35	25	0.03
	Ty-slB	ชุดดินท่ายาง มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5	7,619	8.95
10	P	บ่อขุด	1,951	2.29
11	SC	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	18,652	21.92
12	W	พื้นที่น้ำ	82	0.10
รวม			85,089	100.00

ที่มา: กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562)

ตารางที่ 3-3 สมบัติดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	การระบายน้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	เนื้อที่	
							ที่เป็นประโยชน์ (P ₂ O ₅)	ที่เป็นประโยชน์ (K ₂ O)		ไร่	ร้อยละ
AC-spd,col-slA	0-2	การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว	<10	<35	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	812	0.95
AC-wd,col-slA	2-5	การระบายน้ำดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	1,716	2.02
Bm-cA	0-2	การระบายน้ำเร็ว	>20	35-75	>150	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	392	0.46
Cbg-lsA	0-2	การระบายน้ำดี	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	3,934	4.62
Cbg-lsB	2-5	การระบายน้ำดี	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	5,727	6.73
Cbg-md-lsB	2-5	การระบายน้ำดี	<10	<35	50-100	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	1,886	2.22
Lb-clA	0-2	การระบายน้ำดี	>20	>75	>150	สูง	สูง	สูง	สูง	678	0.80
Ly-slA	0-2	การระบายน้ำดี	<10	<35	50-100	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	4,164	4.89
Ly-slB	2-5	การระบายน้ำดี	<10	<35	50-100	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	114	0.13
Pr-gm-slA/b	2-5	การระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างเร็ว	10-20	35-75	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	17,565	20.64
Pr-slA	0-2	การระบายน้ำดี	10-20	35-75	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	3,105	3.65
Pr-slB	2-5	การระบายน้ำดี	10-20	35-75	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	9,447	11.10
Pth-scl/A	0-2	การระบายน้ำเร็ว	<10	35-75	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	778	0.91
Tk-clA	0-2	การระบายน้ำดี	>20	>75	0-50	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง	56	0.07
Ty-gclC	5-12	การระบายน้ำดี	<10	<35	25-50	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	1,041	1.22
Ty-gclD	12-20	การระบายน้ำดี	<10	<35	25-50	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	31	0.04
Ty-gslC	5-12	การระบายน้ำดี	<10	<35	0-50	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	313	0.37
Ty-gclB	2-5	การระบายน้ำดี	<10	<35	0-50	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	1,923	2.26
Ty-gslD	12-20	การระบายน้ำดี	<10	<35	25-50	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	25	0.03
Ty-gslE	20-35	การระบายน้ำดี	<10	<35	0-50	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	7,619	8.95
Ty-slB	2-5	การระบายน้ำดี	<10	<35	0-50	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	3,077	3.62

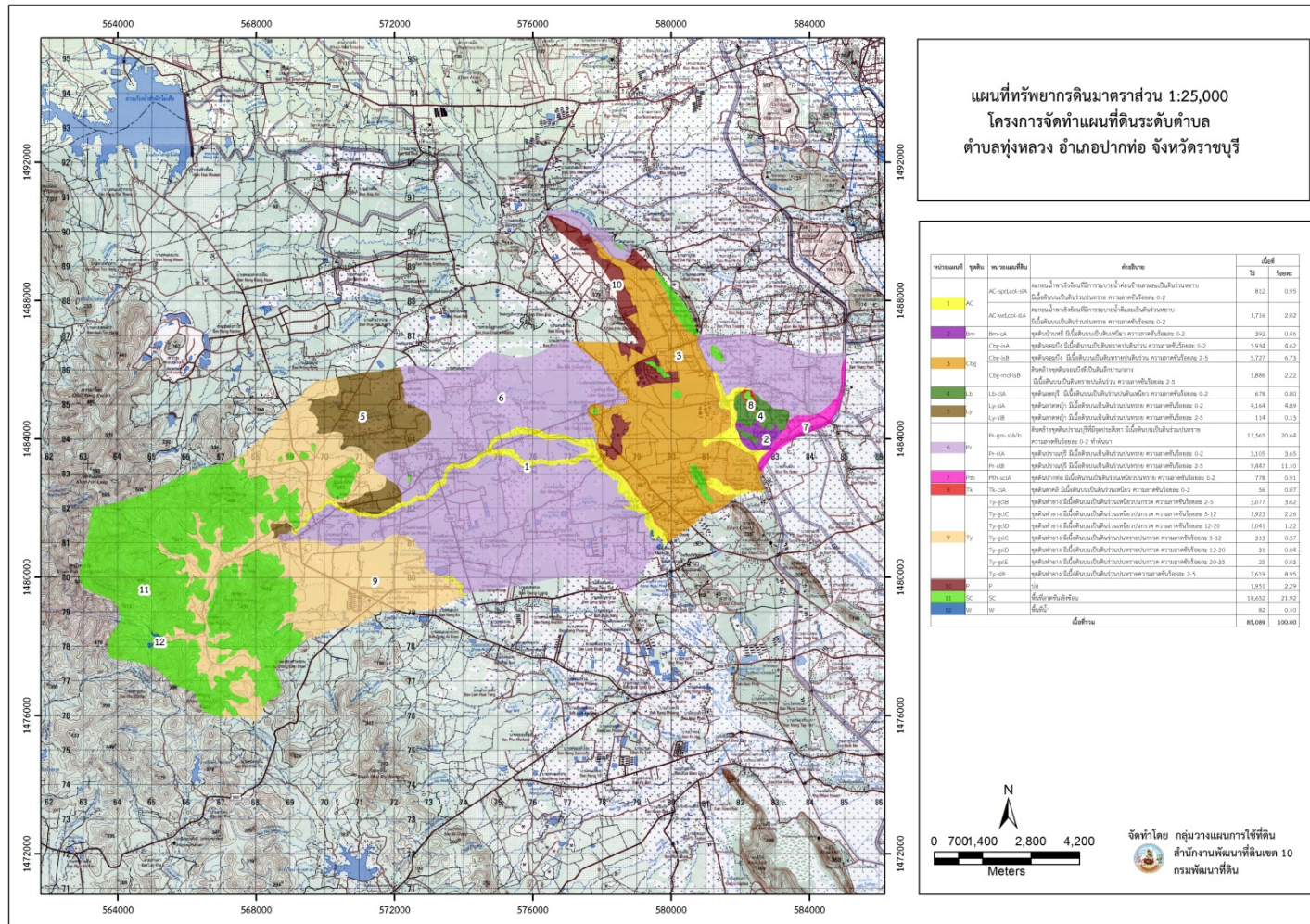
ตารางที่ 3-3 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ความ ลาดชัน (%)	การระบายน้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัส ที่เป็นประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียม ที่เป็นประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
P	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,951	2.29
SC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18,652	21.92
W	-	-	-	-	-	-	-	-	-	82	0.10
รวม										85,089	100.00

ที่มา: กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562)

แผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

รูปที่ 3-6 ทรัพยากรดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

3.3.2 การชะล้างพังทลายของดิน

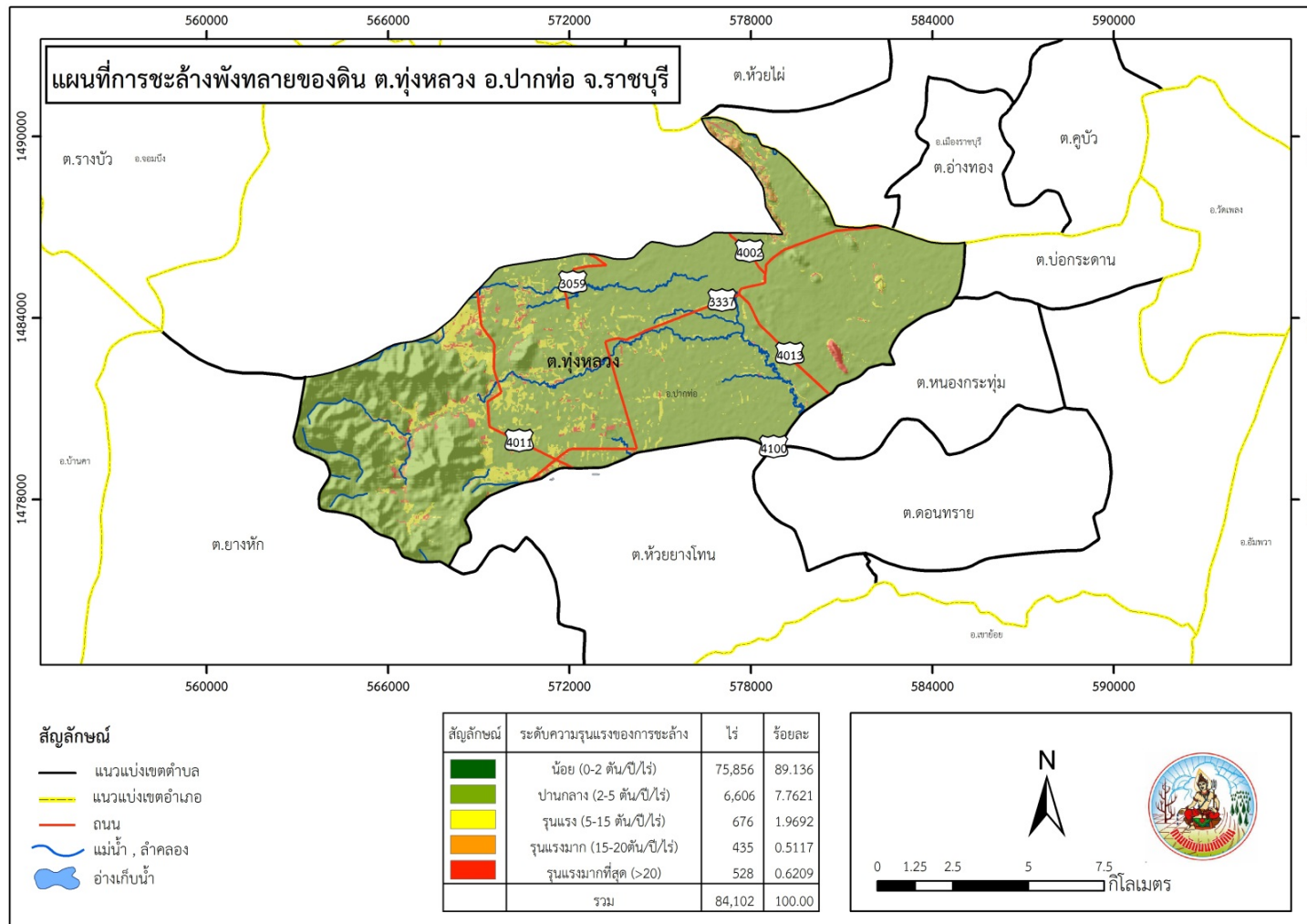
จากการประเมินการชะล้างพังทลายของดินโดยใช้สมการการสูญเสียดินสากล (Universal Soil Loss Equation; USLE) ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี มีการชะล้างพังทลายของดินดังรายละเอียดในตารางที่ 3-4 และรูปที่ 3-6

ตารางที่ 3-4 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

การชะล้างพังทลายของดิน	การสูญเสียดิน (ตัน/ปี)	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
น้อย (0-2 ตัน/ไร่/ปี)	-	75,845	89.14
ปานกลาง (2-5 ตัน/ไร่/ปี)	13,210	6,605	7.76
รุนแรง (5-15 ตัน/ไร่/ปี)	8,380	1,676	1.97
รุนแรงมาก (15-20 ตัน/ไร่/ปี)	6,525	435	0.51
รุนแรงมากที่สุด (>20 ตัน/ไร่/ปี)	10,560	528	0.62
รวม	38,675	85,089	100.00

แผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

รูปที่ 3-7 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1. หลักการ

กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

- (1) พื้นที่ (Area)
- (2) หน้าที่ขององค์กร หรือภารกิจ (Function)
- (3) ความร่วมมือ (Participation)

การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีสาระสำคัญที่จำเป็นในการจัดทำโครงการ เช่น

- (1) สภาพปัญหาของชุมชนหรือเกษตรกร
- (2) ความต้องการของชุมชน
- (3) โครงการที่จะแก้ไขปัญหาก็เป็นไปตามความต้องการของประชาชน
- (4) พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ ผู้ที่จำเป็นต้องเข้าร่วมกระบวนการ คือ เกษตรกรในพื้นที่ตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีของแผนการใช้ที่ดินตำบลนั้น การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีสาระสำคัญของชุมชนในภาพรวม และเกษตรกรแต่ละราย เช่น

- (1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- (2) ปัญหาการประกอบอาชีพ
- (3) ความต้องการของชุมชนหรือเกษตรกรแต่ละราย
- (4) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

จากสาระสำคัญใน 4 ประการ ดังกล่าว แผนการใช้ที่ดินตำบลจะต้องจัดทำขึ้นโดยมี “กิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งตอบสนองต่อแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตรงตามอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และโดยความร่วมมือของส่วนราชการต่างๆ

4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

วัตถุประสงค์ของการจัดทำ (PRA) ก็เพื่อให้ทราบความต้องการของชุมชน เกษตรกร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการใช้ที่ดินมีผลตอบแทนสูงต่อหน่วยเนื้อที่และเป็นไปอย่างยั่งยืน

การวิเคราะห์จึงมีความจำเป็นที่ต้องแบ่งเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 25651 มาตรา 16

ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน เกษตรกร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จำเป็นต้องขอสนับสนุนจากส่วนราชการต่างๆ

เพื่อให้มีแนวทางจากหลักการและการวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ดังกล่าวข้างต้นจึงได้ทำกระบวนการมีส่วนร่วมของตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี มีซึ่งปัญหาของชุมชน เกษตรกร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดดังนี้

จากการทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 4-17 สิงหาคม 2564 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

(1) ปัญหาหลักของตำบลทุ่งหลวง

1) ปัญหาทรัพยากรดินในพื้นที่ ได้แก่ ดินดาน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และการชะล้างพังทลายของดิน

2) ปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำในการทำเกษตร

3) ปัญหาเรื่องโรคแมลงศัตรูพืชระบาด

4) การใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรจำนวนมาก

5) ต้นทุนการผลิตสูง ได้แก่ ปุ๋ยเคมีและสารเคมีราคาแพง

(2) ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และเทศบาลตำบลทุ่งหลวง

1) เกษตรกรต้องการแก้ไขปัญหาคความเสื่อมโทรมของดิน

2) เกษตรกรต้องการแก้ไขปัญหการขาดแคลนน้ำ

3) เกษตรกรต้องการลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืช

4) เกษตรกรต้องการลดต้นทุนการผลิต

5) เกษตรกรต้องการความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการทำเกษตร

จากผลการจัดทำ PRA ในตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ที่ระบุถึงปัญหาและความต้องการของเกษตรกร /ชุมชน ไว้ข้างต้นนั้น การวิเคราะห์ที่จะเริ่มต้นด้วยการนำระบบ DPSIR มาใช้เพื่อระบุปัญหาในภาพรวม หลังจากนั้นจะเป็นการจัดทำตาราง (Matrix) ที่ระบุ ปัญหา ความต้องการ การใช้ที่ดินในปัจจุบัน ความเหมาะสมของที่ดิน การกำหนดเขตการใช้ที่ดินในอนาคตพร้อมข้อเสนอแนะ และกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนด

จากภาพ การวิเคราะห์ภาพรวมในระบบ DPSIR แสดงให้เห็นว่าตำบลทุ่งหลวง มีปัญหาเรื่องทรัพยากรดิน ได้แก่ ดินดาน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และการชะล้างพังทลายของดิน การขาดแคลนน้ำในการทำเกษตร และมีแมลงศัตรูพืชคอยรบกวนทำให้ผลผลิตที่ได้ค่อนข้างต่ำ จึงมีการนำปุ๋ยเคมีและสารเคมีมาใช้ เป็นผลทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ถึงแม้ว่าสารเคมีทางการเกษตรจำพวกปุ๋ยจะเป็น

ประโยชน์การเจริญเติบโตของพืช แต่การใช้ปุ๋ยเคมีที่มากเกินไปจนความจำเป็นและไม่ถูกต้องจึงทำให้เกิดผลกระทบต่อด้านต่างๆตามมา ทั้งในด้านต้นทุนการผลิต และทำให้ลักษณะทางกายภาพของดินเสื่อมโทรมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเผยแพร่ความรู้ในการใช้สารเคมีทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสมแก่เกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้และณรงค์ให้เกษตรกรปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับการปลูกพืชด้วยระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS) รวมถึงส่งเสริมด้านเกษตรอินทรีย์เพื่อเป็นการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต

อย่างไรก็ตามยังมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการสำรวจรายละเอียดเพิ่มเติมอีกครั้ง โดยจำเป็นต้องดำเนินการเก็บตัวอย่างดินในที่ดินของเกษตรกร โดยระบุรายชื่อ พิกัด การใช้ที่ดินในปัจจุบัน การถือครองที่ดิน เพื่อตรวจสอบปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดินตามที่เกษตรกรต้องการเพื่อไปแก้ไขและปรับปรุง ซึ่งสามารถแยกเป็น 5 ประเด็นได้แก่ ทรัพยากรดิน แหล่งน้ำ โรคและแมลงศัตรูพืช การใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี และต้นทุนการผลิต มีรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาทรัพยากรดิน

(1) กรณีการแก้ไขปัญหาคือความเสื่อมโทรมของดินและการชะล้างพังทลายของดิน

สาเหตุ

- 1) การปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาเป็นระยะเวลานาน
- 2) การใช้ที่ดินไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
- 3) การไถพรวนดินในพื้นที่ลาดชัน
- 4) การตกค้างของปุ๋ยเคมีและสารเคมีในดิน

แนวทางแก้ไขปัญหา

- 1) การใช้ประโยชน์ที่ดินให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ (Zoning)
- 2) การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยพืชสด
- 3) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
- 4) การทำการเกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ วนเกษตร และเกษตรอินทรีย์
- 5) การปลูกพืชคลุมดิน และไถกลบตอซังพืชลงดิน

2. ปัญหาแหล่งน้ำ

(2) กรณีการแก้ไขปัญหาคือการขาดแคลนน้ำ

สาเหตุ

- 1) พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน
- 2) น้ำไม่เพียงพอสำหรับการเกษตร โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง
- 3) แหล่งกักเก็บน้ำไม่เพียงพอ

แนวทางแก้ไขปัญหา

- 1) พัฒนาแหล่งน้ำ โดยการขุดลอก คูน้ำ คลองส่งน้ำ และสระเก็บน้ำสาธารณะ
- 2) จัดหาแหล่งน้ำ โดยการสร้างอ่างเก็บน้ำ สระน้ำในไร่นา และการเจาะบ่อบาดาล
- 3) การเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ โดยการก่อสร้างฝายกั้นน้ำ และวางระบบท่อ

ส่งน้ำ

- 4) การส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย

3. ปัญหาการใช้สารเคมี

(3) กรณีการแก้ไขปัญหาการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีมากเกินไป

สาเหตุ

พื้นที่
1) เกษตรกรต้องการเพิ่มผลผลิตโดยการขยายพื้นที่ แต่ไม่คำนึงถึงการเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่

2) เกษตรกรปลูกพืชเพื่อการขายมากกว่าบริโภคในครัวเรือน

3) เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีมากเกินไปความจำเป็น เพราะมีความเชื่อว่าใส่ปุ๋ยเคมีสารเคมีมากจะทำให้ได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น

4) เกษตรกรมีความเชื่อว่าการใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมี จะได้ผลดี มีประสิทธิภาพ และเห็นผลเร็วกว่าการใช้สารชีวภาพ สารอินทรีย์

แนวทางแก้ไขปัญห

การผลิิตพืช
1) ส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะปลูกพืชแบบประณีต เพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ เน้นคุณภาพ

2) ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน และการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์ และพืชปุ๋ยสด

3) ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ สารชีวภาพในการกำจัดแมลงศัตรูพืช

4. ปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืชระบาด

(4) กรณีการแก้ไขปัญหาแมลงศัตรูพืชระบาด

สาเหตุ

1) การเพิ่มพื้นที่การทำเกษตร

2) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3) การทำลายแหล่งอาหารและที่อาศัยของแมลงศัตรูพืช

4) การปลูกพืชที่อ่อนแอต่อโรคและแมลงศัตรูพืช

แนวทางแก้ไขปัญห

1) การปลูกพืชหมุนเวียนหรือผสมผสาน

2) การเลือกใช้พันธุ์พืชที่ต้านโรคและแมลงศัตรูพืช

3) การใช้สารชีวภัณฑ์ไล่แมลงศัตรูพืช

4) การป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช โดยชีววิธี เช่น การใช้แตนเบียน เป็นต้น

5) การเฝ้าระวังหมั่นตรวจดูแปลงอย่างต่อเนื่อง

5. ปัญหาต้นทุนการผลิตสูง

(5) กรณีการแก้ไขปัญหาต้นทุนการผลิตสูง

สาเหตุ

1) การใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีจำนวนมาก

2) ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี สารเคมี และน้ำมันเชื้อเพลิง

3) เกษตรกรยังขาดความรู้เรื่องการลดต้นทุนการผลิต

4) เกษตรกรไม่มีการทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีฟาร์ม

แนวทางแก้ไขปัญหา

- 1) ส่งเสริมการเก็บตัวอย่างดินตรวจวิเคราะห์ก่อนและหลังการปลูกพืช
- 2) ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน และการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์ และพืชปุ๋ยสด
- 3) ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ สารชีวภาพในการกำจัดแมลงศัตรูพืช
- 4) ส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีฟาร์ม
- 5) ส่งเสริมการรวมกลุ่มกันผลิต เช่น การรวมกลุ่มแปลงใหญ่

ผลจากการจัดทำกรมีส่วนร่วมนของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

1) **แรงขับเคลื่อน (Driver)** มี 3 ประการ คือ

- 1.1) ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- 1.2) ขาดแคลนน้ำทางการเกษตร
- 1.3) โรคและแมลงศัตรูพืชระบาด
- 1.4) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 1.5) การตลาด
- 1.6) การเพิ่มขึ้นของประชากร
- 1.7) การเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรม

2) **แรงกดดัน (Pressure)** ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 5 ประการ คือ

- 2.1) การใช้ปุ๋ยและสารเคมีมากขึ้น
- 2.2) ต้องการน้ำเพื่อการเกษตร
- 2.3) ต้นทุนการผลิต
- 2.4) ผลผลิตไม่ได้ตามความต้องการ
- 2.5) แหล่งน้ำต้นเขินกักเก็บน้ำได้น้อย
- 2.6) การเกิดภัยธรรมชาติ

3) **สภาวะ (State)** ที่เกิดแรงกดดัน มี 5 ประการ คือ

- 3.1) ความเสื่อมโทรมของดินทางกายภาพ/เคมี/ชีวภาพ
- 3.2) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
- 3.3) ผลผลิตพืชต่ำ
- 3.4) หนี้สินจากการลงทุนทำเกษตร
- 3.5) รายได้ลดลง

4) **ผลกระทบ (Impact)** ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 4 ประการ คือ

- 4.1) ผลผลิตพืชต่ำ
- 4.2) ต้นทุนการผลิตสูง
- 4.3) รายได้น้อย

4.4) มีปัญหาต่อคุณภาพชีวิต

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้

อดีต-ปัจจุบัน

พื้นที่ราบ

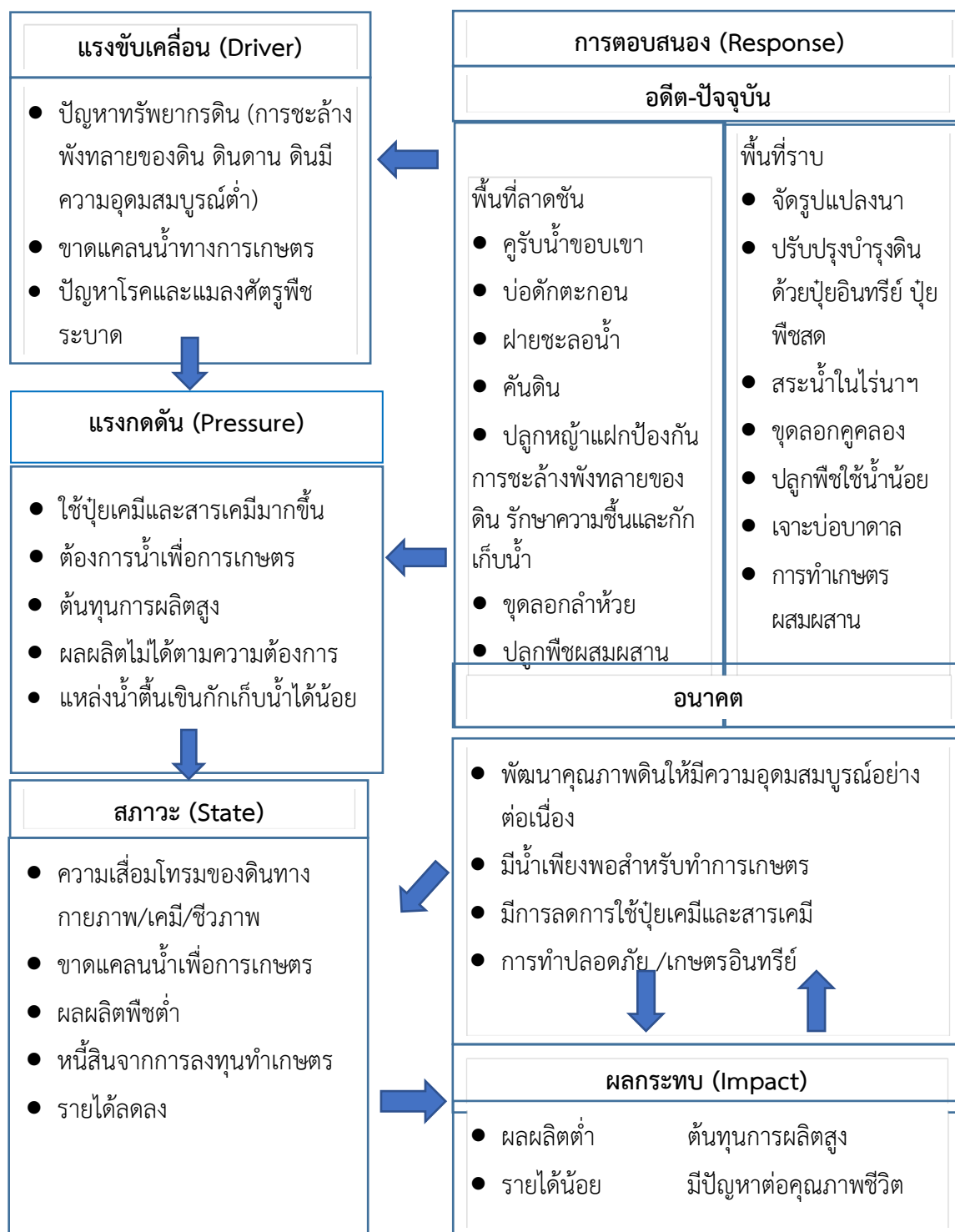
- 5.8) จัดรูปแบบแปลงนา
- 5.9) ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด
- 5.10) บ่อน้ำไร่นา
- 5.11) ขุดลอกลำน้ำ/คลองส่งน้ำ/แหล่งน้ำ
- 5.12) ปลูกพืชใช้น้ำน้อย
- 5.13) เจาะบ่อบาดาล
- 5.16) การทำเกษตรผสมผสาน

พื้นที่ลาดชัน

- 5.1) คุ้มน้ำขอบเขา
- 5.2) บ่อดักตะกอน
- 5.3) ฝายชะลอน้ำ
- 5.4) คันดิน
- 5.5) ปลูกหญ้าแฝก ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน รักษาความชื้นและกักเก็บน้ำ
- 5.6) ขุดลอกลำห้วย
- 5.7) ปลูกพืชผสมผสาน

อนาคต

- (1) พัฒนาคุณภาพดินให้มีความอุดมสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง
- (2) มีน้ำเพียงพอสำหรับการเกษตร
- (3) มีการลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี
- (4) ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์
- (5) อนุรักษ์การทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (6) การรวมกลุ่มผลิตสินค้าเกษตร
- (7) การปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพดินและภูมิอากาศ
- (8) การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานสากล

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี มีการเพาะปลูกพืช ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ดังแสดงในรูปที่ 4-2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.3.1 พื้นที่ลุ่ม

1) ข้าวนาปี เกษตรกรจะปลูกข้าวนาปีในช่วงฤดูฝน โดยปลูกระหว่างเดือนกรกฎาคมถึง กันยายน และจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม พันธุ์ข้าวที่ปลูก ได้แก่ ข้าวเจ้าสุพรรณบุรี1 ข้าวหอมปทุมธานี 1 กข 31 d- 49 และกข. 57

2) ข้าวนาปรัง เกษตรกรจะปลูกข้าวนาปรังในช่วงปลายฤดูฝนระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงมกราคมหรือในบางปีที่ฝนตกมาก มีแหล่งกักเก็บน้ำเพียงพอ ก็จะสูบน้ำมาทำนา แต่จะมีปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงที่ข้าวกำลังตั้งท้องจะออกเมล็ด

3) พืชผัก เกษตรกรจะปลูกพืชผักหลังการเก็บเกี่ยวข้าว ได้แก่ แตงกวา ถั่วฝักยาว กะหล่ำดอก กะหล่ำปลี ระหว่างเดือนมกราคมถึงพฤษภาคมของทุกปี

4) ไม้ผล ได้แก่ กล้วย เกษตรกรสามารถปลูกได้เกือบตลอดปี

4.3.2 พื้นที่ดอน

1) อ้อย เกษตรกรจะปลูกอ้อยในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน จะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนเมษายนถึงมิถุนายนของปีถัดไป

2) มันสำปะหลัง เกษตรกรจะปลูกมันสำปะหลัง พันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 โดยปลูกช่วงต้นฤดูฝนระหว่างเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม ซึ่งจะมีอายุจากวันปลูกถึงเก็บเกี่ยวประมาณ 12-14 เดือน

3) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรจะปลูกข้าวโพดในพื้นที่ดอนตลอดทั้งปี โดยใช้น้ำจากสระน้ำในไร่นา บ่อบาดาล และจะปลูกข้าวโพดหวานหลังเก็บเกี่ยวข้าว ในช่วงเดือนมกราคม ถึง มิถุนายนของทุกปี

3) สับปะรด เกษตรกรจะปลูกสับปะรดในช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคมของทุกปี

4) ไม้ยืนต้น ที่นิยมปลูก ได้แก่ ยางพารา สัก ยูคาลิปตัส ตะกู และไผ่

5) ไม้ผล ที่นิยมปลูก ได้แก่ ขนุน กล้วย มะม่วง ลองกอง เงาะ และทุเรียน

ชนิดพืช	เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
	บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม												
1. ข้าว													
2. ข้าว-ข้าว													
3. ข้าว-พืชผัก													
4. กล้าย													
บริเวณพื้นที่ดอน													
1. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์													
2. พืชไร่													
3. ไม้ยืนต้น													
4. ไม้ผล													

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอบางท้อ จังหวัดราชบุรี

บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 หน่วยแผนที่ดิน

จากการสำรวจทรัพยากรดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี โดยกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน พบว่า มี 9 ชุดดิน 1 ดินคล้ายชุดดิน 21 หน่วยแผนที่ดิน โดยมีการประเมินคุณภาพที่ดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 5-1

5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน ประกอบด้วย พืชเศรษฐกิจหลัก หรือพืชอัตลักษณ์ (Signature crops) ที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันของตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี มี 9 ชนิด ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง สับปะรด ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส มะม่วง กล้วย และพืชทางเลือก ได้แก่ ทุเรียน ไม้ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สำหรับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จะสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกหลังนาหรือปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวที่ชุดดินไม่เหมาะสมมาปลูกข้าวโพดแทน

5.3 การประเมินคุณภาพที่ดิน

จากการใช้คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลและระดับจังหวัด (บัณฑิต ต้นศิริ และคำณ ไทรพิง, 2542) ประเมินคุณภาพที่ดิน ได้จำแนกชั้นความเหมาะสมทางกายภาพและข้อจำกัดของประเภทการใช้ที่ดิน ดังนี้

(1) ข้าว

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกข้าวของตำบลทุ่งหลวง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมสูง (S1) มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มี ความเหมาะสม (N)

1.1 ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (S1)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร ความอึดตัวด้วยต่าง และความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bm-cA

1.2 ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของความจุในการดูดซับธาตุอาหาร ความอึดตัวด้วยต่าง และความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก มีข้อจำกัดด้านความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-spd,col-sIA Pth-sclA Pr-gm-sIA/b

1.3 ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มี

ข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-wd,col-sIA Cbg-lsA Cbg-lsB Cbg-md-lsB Lb-clA Ly-slA Lyl-slB Pr-slA Pr-slB Tk-clA Ty-gclC Ty-gslC Ty-slB

1.4 ชั้นที่ไม่มีมีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ty-gclD Ty-gslD Ty-gslE SC

(2) มั่นสำปะหลัง

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกมันสำปะหลังของตำบลทุ่งหลวง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมสูง (S1) มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีมีความเหมาะสม (N)

1.1 ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (s) ความอึดตัวด้วยต่าง และความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก มีข้อจำกัดด้านความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-wd,col-sIA Cbg-lsA Cbg-lsB Cbg-md-lsB Ly-slA Lyl-slB Pr-slA Pr-slB

1.2 ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) มีข้อจำกัดด้านความเป็นพิษ (z) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Lb-clA Tk-clA Ty-gclC Ty-gclD Ty-gslC Ty-gclB Ty-gslD Ty-slB

1.3 ชั้นที่ไม่มีมีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความอึดตัวด้วยต่าง และความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก มีข้อจำกัดด้านความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (s) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-spD,col-sIA Bm-cA Pr-gm-sIA/b Pth-sclA Ty-gslE SC

(3) อ้อย

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกอ้อยหลังของตำบลทุ่งหลวง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีมีความเหมาะสม (N)

1.1 ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความอึดตัวด้วยต่าง และความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก มีข้อจำกัดด้านความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร (n) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (s) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-spd,col-sIA AC-wd,col-sIA Cbg-lsA Cbg-lsB Cbg-md-lsB Lb-clA Ly-sIA Lyl-slB Pr-gm-slA/b Pr-slA Pr-slB

1.2 ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) มีข้อจำกัดด้านความเป็นพืช (z) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bm-CA Pth-sclA Tk-clA Ty-gclC Ty-gclD Ty-gslC Ty-gclB Ty-slB Ty-gslD

1.3 ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ty-gslE SC

(4) สับปะรด

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกสับปะรดของตำบลทุ่งหลวง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมสูง (S1) มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

1.1 ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (S1)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร ความอึดตัวด้วยต่าง และความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ly-sIA Lyl-slB

1.2 ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของอึดตัวด้วยต่าง และความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก มีข้อจำกัดด้านความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร (n) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (s) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-wd,col-sIA Cbg-lsA Cbg-lsB Cbg-md-lsB Pr-slA Pr-slB Ty-gclC Ty-gslC Ty-gclB Ty-slB

1.3 ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) มีข้อจำกัดด้านความเป็นพิษ (z) และความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-spd,col-sIA Lb-clA Pr-gm-sIA/b Tk-clA Ty-gclD Ty-gslD

1.4 ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bm-cA Pth-sclA Ty-gslE SC

(5) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของตำบลทุ่งหลวง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมสูง (S1) มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มี ความเหมาะสม (N)

1.1 ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความ อิ่มตัวด้วยต่าง และความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มี ข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (s) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-wd,col-sIA Cbg-lsA Cbg-lsB Cbg-md-lsB Lb-clA Ly-sIA Ly-sIB Pr-sIA Pr-sIB

1.2 ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็น ประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มี ข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) มี ข้อจำกัดด้านความเป็นพิษ (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-spd,col-sIA Pr-gm-sIA/b Tk-clA Ty-gclC Ty-gclD Ty-gslC Ty-gslB Ty-gslD Ty-sIB

1.3 ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจาก การกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้าน ความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bm-cA Pth-sclA Ty-gslE SC

(6) ยางพารา

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกยางพาราตำบลทุ่งหลวง พบว่าอยู่ในระดับความ เหมาะสมสูง (S1) มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มี ความเหมาะสม (N)

1.2 ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความอึดตัวด้วยต่าง และความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (s) และมีข้อจำกัดด้านความเป็นพิษ (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-wd,col-sIA Cbg-lsA Cbg-lsB Cbg-md-lsB Lb-clA Ly-slA Ly-slB Pr-slA Pr-slB

1.3 ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-spd,col-sIA Pr-gm-slA/b Tk-clA Ty-gclC Ty-gclD Ty-gslC Ty-gclB Ty-gslD Ty-gslE Ty-slB

1.4 ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bm-cA Pth-sclA SC

(7) ป่าลุ่มน้ำมัน

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกป่าลุ่มน้ำมันของตำบลทุ่งหลวง พบว่าอยู่ในระดับไม่มีความเหมาะสม (N)

1.1 ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-spd,col-sIA AC-wd,col-sIA Bm-cA Cbg-lsA Cbg-lsB Cbg-md-lsB Lb-clA Ly-slA Ly-slB Pr-gm-slA/b Pr-slA Pr-slB Pth-sclA Tk-clA Ty-gclC Ty-gclD Ty-gslC Ty-gclB Ty-gslD Ty-gslE Ty-slB

(8) ยูคาลิปตัส

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกยูคาลิปตัสของตำบลทุ่งหลวง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมสูง (S1) มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มี ความเหมาะสม (N)

1.1 ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (S1)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร ความอึดตัวด้วยต่าง และความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-wd,col-sIA Cbg-lsA Cbg-lsB Pr-slA Pr-slB

1.2 ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) มีข้อจำกัดด้านความเป็นพิษ (z) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-spd,col-sIA Cbg-md-lsB Lb-clA Ly-slA Lyl-slB Pr-gm-slA/b Pth-sclA

1.3 ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bm-cA Tk-clA Ty-gclC Ty-gclD Ty-gslC Ty-gclB Ty-gslD Ty-gslE Ty-slB SC

(9) ไร่

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกไร่ของตำบลทุ่งหลวง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีมีความเหมาะสม (N)

1.1 ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-spd,col-sIA AC-wd,col-sIA Cbg-lsA Cbg-lsB Cbg-md-lsB Lb-clA Ly-slA Lyl-slB Pr-gm-slA/b Pr-slA Pr-slB

1.2 ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) มีข้อจำกัดด้านความเป็นพิษ (z) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bm-cA Pth-sclA Tk-clA Ty-gclC Ty-gclD Ty-gslC Ty-gclB Ty-gslD Ty-slB

1.3 ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ty-gslE SC

(10) มะม่วง

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกมะม่วงของตำบลทุ่งหลวง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีมีความเหมาะสม (N)

1.1 ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (s) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร ความอิ่มตัวด้วยต่าง และความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) และมีข้อจำกัดด้านความเป็นพิษ (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-wd,col-sIA Cbg-lsA Cbg-lsB Lb-clA Pr-slA Pr-slB

1.2 ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-spd,col-slA Cbg-md-lsB Ly-slA Lyl-slB Pr-gm-slA/b

1.3 ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bm-CA Pth-slA Tk-clA Ty-gclC Ty-gclD Ty-gslC Ty-gclB Ty-gslD Ty-gslE Ty-slB SC

(11) กล้วย

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกกล้วยของตำบลทุ่งหลวง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

1.1 ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (s) และและมีข้อจำกัดด้านความเป็นพิษ (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-spd,col-slA AC-wd,col-slA Cbg-lsA Cbg-lsB Lb-clA Pr-gm-slA/b Pr-slA Pr-slB

1.2 ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bm-cA Cbg-md-lsB Ly-slA Lyl-slB Pth-slA

1.3 ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Tk-clA Ty-gclC Ty-gclD Ty-gslC Ty-gclB Ty-gslD Ty-gslE Ty-slB SC

(12) ทุเรียน

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกทุเรียนของตำบลทุ่งหลวง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

1.3 ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน AC-spd,col-slA AC-wd,col-slA Cbg-lsA Cbg-lsB Cbg-md-lsB Lb-clA Ly-slA Lyl-slB Pr-gm-slA/b Pr-slA Pr-slB

1.4 ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bm-cA Pth-sclA Tk-clA Ty-gclC Ty-gclD Ty-gslC Ty-gclB Ty-gslD Ty-gslE Ty-slB SC

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

หน่วยแผนที่ดิน	ข้าว	มันสำปะหลัง	อ้อย	สับปะรด	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	ยางพารา	ปาล์ม น้ำมัน	ยูคาลิปตัส	ไผ่	มะม่วง	กล้วย	ทุเรียน
AC-spd,col-slA	S2sn	N	S2mos	S3o	S3o	S3o	N	S3o	S2mos	S3o	S2mos	S3mo
AC-wd.col-slA	S3o	S2sn	S2msn	S2sn	S2msn	S2msn	N	S1	S2ms	S2sn	S2ms	S3m
Bm-cA	S1	N	S3o	N	N	N	N	N	S3o	N	S3o	N
Cbg-lsA	S3o	S2sn	S2msn	S2sn	S2msn	S2msn	N	S1	S2ms	S2sn	S2ms	S3m
Cbg-lsB	S3o	S2sn	S2msn	S2sn	S2msn	S2msn	N	S1	S2ms	S2sn	S2ms	S3m
Cbg-md-lsB	S3o	S2sr	S2msr	S2sn	S2msr	S2msr	N	S3r	S2mr	S3r	S3r	S3mr
Lb-clA	S3o	S3z	S2m	S3z	S2z	S2mz	N	S3z	S2m	S2z	S2mz	S3m
Ly-slA	S3o	S2nr	S2msr	S1	S2nr	S2mr	N	S3r	S2mr	S3r	S3r	S3mr
Lyl-slB	S3o	S2nr	S2msr	S1	S2nr	S2mr	N	S3r	S2mr	S3r	S3r	S3mr
Pr-gm-slA/b	S2s	N	S2os	S3o	S3o	S3o	N	S3o	S2os	S3o	S2os	S3mo
Pr-slA	S3o	S2s	S2s	S2s	S2s	S2ms	N	S1	S2s	S2sn	S2s	S3m
Pr-slB	S3o	S2s	S2s	S2s	S2s	S2ms	N	S1	S2s	S2sn	S2s	S3m
Pth-sclA	S2s	N	S3o	N	N	N	N	S3o	S3o	N	S3o	N
Tk-clA	S3o	S3rz	S3rz	S3z	S3rz	S3r	N	N	S3rz	N	N	N
Ty-gclC	S3oe	S3r	S3r	S2re	S3r	S3r	N	N	S3r	N	N	N
Ty-gclD	N	S3re	S3re	S3e	S3re	S3r	N	N	S3r	N	N	N
Ty-gslC	S3oe	S3r	S3r	S2re	S3r	S3r	N	N	S3r	N	N	N
Ty-gclB	S3o	S3r	S3r	S2r	S3r	S3r	N	N	S3r	N	N	N
Ty-gslD	N	S3re	S3re	S3e	S3re	S3r	N	N	S3r	N	N	N

ตารางที่ 5-1 ^{ชั้น}ความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

หน่วยแผนที่ดิน	ข้าว	มันสำปะหลัง	อ้อย	สับปะรด	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	ยางพารา	ปาล์ม น้ำมัน	ยูคาลิปตัส	ไผ่	มะม่วง	กล้วย	ทุเรียน
Ty-gslE	N	N	N	N	N	S3re	N	N	N	N	N	N
Ty-slB	S3o	S3r	S3r	S2r	S3r	S3r	N	N	S3r	S2	N	N
SC	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N

หมายเหตุ: 1) สมบัติดินจากตารางที่ 3-4

2) ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน: r = ความลึกของดิน

z = สารพิษ

n = ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร

o = การระบายน้ำ

m = ปริมาณน้ำฝน

b = ความอึดตัวด้วยต่าง

s = ปริมาณธาตุอาหาร

e = ความลาดชัน

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

ในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้ได้ใช้ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”¹ เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: 6-7) ได้หมายเหตุว่า “ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในโรกาสดต่างๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปใช้และเผยแพร่ได้ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป

6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
1	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560	มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยเหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2	ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ความมั่นคง ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างการเจริญเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนาาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
3	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลในภาครัฐ ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ยุทธศาสตร์ที่ 8 ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์ที่ 10 ด้านการต่างประเทศและเพื่อนบ้าน
4	นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ.2560-2579)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
5	แผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2560- 2565	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไข ปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน
6	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561-2565)	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมความปลอดภัยและคุณภาพในการผลิต และ ส่งออกสินค้าเกษตรและเกษตร อุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐาน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่าง สร้างสรรค์ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการค้าผ่านแดนและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน
7	แผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี (พ.ศ. 2561-2565)	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย เพื่อเพิ่มมูลค่าการ ผลิต ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเพิ่ม มูลค่าผลผลิตเชิงสร้างสรรค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาสังคมคุณธรรมและชุมชนเข้มแข็ง ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาความอุดมสมบูรณ์และคุณภาพ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงของพื้นที่
8	แผนพัฒนาการเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดราชบุรี (พ.ศ. 2560-2564)	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบัน เกษตรกร ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตร ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมี ประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
9	แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. 2561-2564) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการวางแผนพัฒนา การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
10	แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. 2561-2564) ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี	ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดระเบียบชุมชนและรักษาความสงบเรียบร้อย ยุทธศาสตร์ที่ 4 การประสานแผนพัฒนาการพัฒนาศักยภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ 6 การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและภูมิปัญญา

6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

การวางแผนการใช้ที่ดินเป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบหรือกิจกรรมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า โดยมีพื้นฐานจากศักยภาพการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดินตามธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการใช้ที่ดิน อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนการใช้ที่ดินมิได้สิ้นสุดลงในขั้นตอนการตัดสินใจ ว่าที่ดินจะทำอะไรดีที่สุด แต่จะต้องรวมถึงการจัดทำมาตรการทุกด้านในการใช้ที่ดินเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการใช้ที่ดินนั้น จำเป็นต้องระบุถึงมาตรการ กิจกรรม โครงการ แผนงาน และนโยบายที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้บรรลุถึงความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เป็นการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดการใช้พื้นที่อย่างเป็นระบบ เป็นการตัดสินใจในการใช้พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของชุมชน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยมีความมุ่งหมายให้การใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นนั้น ตอบสนองความต้องการของชุมชนมากที่สุด การกำหนดเขตการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวงใช้ ยุทธศาสตร์จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2562 เป็นแนวทาง ซึ่งยุทธศาสตร์จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2562 ได้เชื่อมโยง กับนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศ รวมทั้งแผนพัฒนา รายสาขาต่างๆ หรือแผนเฉพาะด้าน เช่น แผนพัฒนาการเกษตร แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6.4 เขตการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ได้กำหนดออกเป็น 5 เขต ได้แก่ เขตป่าไม้ เขตเกษตรกรรม เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ และเขตพื้นที่เฉพาะ รายละเอียดดังตารางที่ 6-2 และรูปที่ 6-1

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตป่าไม้	20,732	24.37
2. เขตเกษตรกรรม	46,683	54.86
2.1 เขตนาข้าว	7,543	8.87
1) เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม	916	1.08
2) เขตทำนาพื้นที่ดอน	6,628	7.79
2.2 เขตปลูกพืชไร่	18,472	21.71
1) เขตปลูกมันสำปะหลัง	3,029	3.55
2) เขตปลูกสับปะรด	2,469	2.09
3) เขตปลูกอ้อย	12,983	15.26
2.3 เขตปลูกไม้ผล	3,685	4.33
1) เขตปลูกไม้ผสมผสาน	50	0.08
2) เขตปลูกกล้วย	240	0.39
3) เขตปลูกมะขาม	1,262	2.02
4) เขตปลูกมะนาว	266	0.43
5) เขตปลูกมะพร้าว	1,761	2.83
6) เขตปลูกมะม่วง	1,662	1.95
7) เขตปลูกลำไย	49	0.06
2.4 เขตปลูกไม้ยืนต้น	3,810	4.48
1) เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม	109	0.13
2) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน	204	0.24
3) เขตปลูกไผ่	174	0.20
4) เขตปลูกยางพารา	242	0.28
5) เขตปลูกสัก	268	0.31

ตารางที่ 6-2 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
2.5 เขตพืชสวน	9,472	11.13
1) เขตปลูกผัก	9,472	11.13
2.6 เขตปศุสัตว์	3701	4.35
3. เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	7,204	8.46
4. เขตแหล่งน้ำ	1,273	1.50
5. เขตพื้นที่เฉพาะ	9,200	10.81
รวม	85,089	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

6.4.1 เขตป่าไม้

มีเนื้อที่ 20,732 ไร่ หรือร้อยละ 24.37 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี รวมถึงพื้นที่ป่าเอกลักษณ์ของท้องถิ่น พื้นที่ป่าซึ่งเป็นที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และพื้นที่ป่าเหล่านี้บางบริเวณได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในหลายรูปแบบ อย่างไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นไปตามมาตรการหรือกฎหมายที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของที่ดินหรือทรัพยากรป่าไม้

6.4.2 เขตเกษตรกรรม

มีเนื้อที่ 46,683 ไร่ หรือร้อยละ 54.86 ของเนื้อที่ตำบล แบ่งออกเป็น 6 เขต ดังนี้

1) เขตนาข้าว

1.1) เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 916 ไร่ หรือร้อยละ 1.08 ของเนื้อที่ตำบล
ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินปากท่อ (Pth) และชุดดินบ้านหมี่ (Bm) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำ เนื่องจากฝนทิ้งช่วง
- น้ำท่วมในช่วงที่ฝนตกชุก

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดินและเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีการกักเก็บน้ำได้ดีขึ้น
- พัฒนาระบบส่งน้ำ และการระบายน้ำออกจากพื้นที่นา ช่วงที่ฝนตกชุก
- การปลูกพืชหลังนาเพื่อเป็นรายได้เสริม เช่น ถั่วเหลือง ปอเทือง และปลูก

พืชผักปลอดภัย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมพัฒนาที่ดินในการผลิต และใช้ปุ๋ยอินทรีย์

ปุ๋ยชีวภาพ

- ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดและรณรงค์การไถกลบตอซัง
- สนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมชลประทาน สนับสนุนเรื่อง ฝ่ายน้ำล้น การขุดลอกแหล่งน้ำ คลองส่งน้ำ และระบายน้ำ

2) กรมการข้าว สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการป้องกัน และกำจัดโรคแมลงของข้าว

3) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่องการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตร รวมทั้งการทำถนนเข้าสู่แปลงนาข้าว

1.2) เขตทำนาพื้นที่ดอน มีเนื้อที่ 6,628 ไร่ หรือร้อยละ 7.79 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินจอมบึง (Cbg) ชุดดินลพบุรี (Lb) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินปราณบุรี (Pr) ชุดดินตาคี (TK) และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- หน้าดินค่อนข้างแน่นทึบ ทำให้ไถพรวนยาก และทำให้ข้าวแตกกอยาก
- ขาดแคลนน้ำ เนื่องจากฝนทิ้งช่วง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดิน และเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ควรมีการปรับสภาพพื้นที่ในแปลงนา เพื่อควบคุมระดับการแช่ขังของน้ำในช่วงการเพาะปลูกพืชให้เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารพืช โดยการใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและปุ๋ยพืชสด

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมพัฒนาที่ดินในการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ปุ๋ยชีวภาพ

- ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดและรณรงค์การไถกลบตอซัง

- สนับสนุนการปรับปรุงแปลงนา

- สนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมชลประทาน สนับสนุนเรื่องการสร้างฝายน้ำล้น ชุดลอกแหล่งน้ำและคลองส่งน้ำ

2) กรมการข้าว สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในการป้องกันและกำจัดโรคแมลงของข้าว

3) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่องการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตร

2) เขตปลูกพืชไร่

2.1) เขตปลูกมันสำปะหลัง มีเนื้อที่ 3,029 ไร่ หรือร้อยละ 3.55 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินจอมบึง (Cbg) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินปราณบุรี (Pr) ชุดดินท่ายาง (Ty) และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- มีการชะล้างพังทลายของดินสูงในพื้นที่ลาดชัน
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การจัดการที่ดินในอนาคต

ในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมี
- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) *กรมส่งเสริมการเกษตร* ส่งเสริมและอบรมการใช้เทคโนโลยีในการปลูกมันสำปะหลังให้ได้ผลผลิตสูง

2) *กรมชลประทาน* สนับสนุนการขุดลอกแหล่งน้ำ และฝายน้ำล้น

2.2) เขตปลูกสับปะรด มีเนื้อที่ 2,469 ไร่ หรือร้อยละ 2.90 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดิน

ในเขตพื้นที่ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินจอมบึง (Cbg) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินท่ายาง (Ty) และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- มีการชะล้างพังทลายของดินสูงในพื้นที่ลาดชัน
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การจัดการที่ดินในอนาคต

ในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมี
- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) *กรมส่งเสริมการเกษตร* ส่งเสริมและอบรมการใช้เทคโนโลยีในการปลูกมันสำปะหลังให้ได้ผลผลิตสูง

2) *กรมชลประทาน* สนับสนุนการขุดลอกแหล่งน้ำ และฝายน้ำล้น

2.3) เขตปลูกอ้อย มีเนื้อที่ 12,983 ไร่ หรือร้อยละ 15.26 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินจอมบึง (Cbg) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินลพบุรี (Lb) ชุดดินปราณบุรี (Pr) ชุดดินท่ายาง (Ty) ชุดดินบ้านหมี่ (Bm) ชุดดินตากลิ (Tk) และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- มีการชะล้างพังทลายของดินสูงในพื้นที่ลาดชัน
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) *กรมส่งเสริมการเกษตร* ส่งเสริมและอบรมการใช้เทคโนโลยีในการปลูกมันสำปะหลังให้ได้ผลผลิตสูง

2) *กรมชลประทาน* สนับสนุนการขุดลอกแหล่งน้ำ และฝายน้ำล้น

3) เขตไม้ผล

3.1) เขตปลูกไม้ผลผสมผสาน มีเนื้อที่ 50 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินบ้านหมี่ (Bm) ชุดดินจอมบึง (Cbg) ชุดดินลพบุรี (Lb) ชุดดินปราณบุรี (Pr) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินตากลิ (Tk) ชุดดินท่ายาง (Ty) และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่เหมาะสม

- ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- จัดสร้างแหล่งน้ำในไร่นาเพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะแล้ง

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่

เหมาะสม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์ เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน และให้คำแนะนำการจัดการดิน น้ำ และพืช
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) *กรมส่งเสริมการเกษตร* ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการปลูกไม้ผลให้ได้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพ

2) *กรมชลประทาน* สนับสนุนการทำอ่างเก็บน้ำ และฝาย เพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะแล้ง

3) *กรมทรัพยากรน้ำบาดาล* สนับสนุนการขุดเจาะบ่อบาดาล

3.2) เขตปลูกกล้วย มีเนื้อที่ 240 ไร่ หรือร้อยละ 0.39 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขต

นี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินปราณบุรี (Pr) ชุดดินจอมบึง (Cbg) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) และชุดดินปากท่อ (Pth) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- น้ำท่วมขังในฤดูฝน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา
- พัฒนาระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฤดูฝน
- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของ

เกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการจัดรูปแบบแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำ

การเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) *กรมชลประทาน* สนับสนุนขุดคลองระบายน้ำ เพื่อระบบน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฝนตกชุก

2) *กรมส่งเสริมการเกษตร* สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตร

ผสมผสาน

3.3) เขตปลูกมะขาม มีเนื้อที่ 1,262 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินปราณบุรี (Pr) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

อัตราที่เหมาะสม

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่เหมาะสม
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- จัดสร้างแหล่งน้ำในไร่นาเพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะแล้ง

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

เหมาะสม

- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่เหมาะสม
- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์ เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน และให้คำแนะนำการจัดการดิน น้ำ และพืช
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

ในการปลูกไม้ผลให้ได้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพ

- 1) *กรมส่งเสริมการเกษตร* ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี

- 2) *กรมชลประทาน* สนับสนุนการทำอ่างเก็บน้ำ และฝาย เพื่อลดความเสี่ยงจาก

ภาวะแล้ง

- 3) *กรมทรัพยากรน้ำบาดาล* สนับสนุนการขุดเจาะบ่อบาดาล

3.4) เขตปลูกมะนาว มีเนื้อที่ 266 ไร่ หรือร้อยละ 0.43 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินบ้านหมี (Bm) และชุดดินจอมบึง (Cbg) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

อัตราที่เหมาะสม

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่เหมาะสม
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- จัดสร้างแหล่งน้ำในไร่นาเพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะแล้ง

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่

เหมาะสม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์ เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน และให้คำแนะนำการจัดการดิน น้ำ และพืช
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี

ในการปลูกไม้ผลให้ได้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพ

- 2) กรมชลประทาน สนับสนุนการทำอ่างเก็บน้ำ และฝาย เพื่อลดความเสี่ยงจาก

ภาวะแล้ง

- 3) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สนับสนุนการขุดเจาะบ่อบาดาล

3.5) เขตปลูกมะพร้าว มีเนื้อที่ 1,761 ไร่ หรือร้อยละ 0.83 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดิน

ในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินบ้านหมี (Bm) ชุดดินจอมบึง (Cbg) ชุดดินลพบุรี (Lb) ชุดดินปราณบุรี (Pr) และชุดดินปากท่อ (Pth) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีใน

อัตราที่เหมาะสม

- ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- จัดสร้างแหล่งน้ำในไร่นาเพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะแล้ง

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่

เหมาะสม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์ เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน และให้คำแนะนำการจัดการดิน น้ำ และพืช
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี

ในการปลูกไม้ผลให้ได้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพ

- 2) กรมชลประทาน สนับสนุนการทำอ่างเก็บน้ำ และฝาย เพื่อลดความเสี่ยงจาก

ภาวะแล้ง

3) *กรมทรัพยากรน้ำบาดาล* สนับสนุนการขุดเจาะบ่อบาดาล

3.6) เขตปลูกมะม่วง มีเนื้อที่ 1,662 ไร่ หรือร้อยละ 1.95 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินบ้านหมี (Bm) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินลพบุรี (Lb) ชุดดินปราณบุรี (Pr) ชุดดินตาคี (Tk) และชุดดินท่ายาง (Ty) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีใน

อัตราที่เหมาะสม

- ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- จัดสร้างแหล่งน้ำในไร่นาเพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะแล้ง

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่

เหมาะสม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์ เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน และให้คำแนะนำการจัดการดิน น้ำ และพืช
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) *กรมส่งเสริมการเกษตร* ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการปลูกไม้ผลให้ได้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพ

2) *กรมชลประทาน* สนับสนุนการทำอ่างเก็บน้ำ และฝาย เพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะแล้ง

3) *กรมทรัพยากรน้ำบาดาล* สนับสนุนการขุดเจาะบ่อบาดาล

3.7) เขตปลูกลำไย มีเนื้อที่ 49 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินจอมบึง (Cbg) และชุดดินปราณบุรี (Pr) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีใน

อัตราที่เหมาะสม

- ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- จัดสร้างแหล่งน้ำในไร่นาเพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะแล้ง

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่

เหมาะสม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์ เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน และให้คำแนะนำการจัดการดิน น้ำ และพืช
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) *กรมส่งเสริมการเกษตร* ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี

ในการปลูกไม้ผลให้ได้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพ

- 2) *กรมชลประทาน* สนับสนุนการทำอ่างเก็บน้ำ และฝาย เพื่อลดความเสี่ยงจาก

ภาวะแล้ง

- 3) *กรมทรัพยากรน้ำบาดาล* สนับสนุนการขุดเจาะบ่อบาดาล

4) เขตปลูกไม้ยืนต้น

4.1) เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม มีเนื้อที่ 109 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่ตำบล ขุด

ดินในเขตพื้นที่ส่วนใหญ่ คือ ขุดดินจอมบึง (Cbg) ขุดดินลาดหญ้า (Ly) ขุดดินปราณบุรี (Pr) และขุดดินท่ายาง (Ty) และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับ

ปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- กรมป่าไม้* ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกสัก และ

การตัดโค่นสักตามข้อกำหนดของกรมป่าไม้

4.2) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ 204 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 ของเนื้อที่ตำบล ขุดดิน

ในเขตพื้นที่ส่วนใหญ่ คือ ขุดดินบ้านหมี่ (Bm) ขุดดินจอมบึง (Cbg) ขุดดินลพบุรี (Lb) ขุดดินลาดหญ้า (Ly) ขุดดินปราณบุรี (Pr) ขุดดินท่ายาง (Ty) ขุดดินปากท่อ (Pth) ขุดดินตากลิ (Tk) และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

กรมป่าไม้ ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกสัก และการตัดโค่นสักตามข้อกำหนดของกรมป่าไม้

4.3) เขตปลูกไผ่ มีเนื้อที่ 174 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินจอมบึง (Cbg) ชุดดินลพบุรี (Lb) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินปราณบุรี (Pr) ชุดดินท่ายาง (Ty) ชุดดินตาคลี (Tk) และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

กรมป่าไม้ ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกสัก และการตัดโค่นสักตามข้อกำหนดของกรมป่าไม้

4.4) เขตปลูกยางพารา มีเนื้อที่ 242 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินปราณบุรี (Pr) ชุดดินท่ายาง (Ty) ชุดดินพะเยา (Pao) และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์ เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

การยางแห่งประเทศไทย ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการปลูกยางพาราคุณภาพดี และให้ผลผลิตสูง

อนึ่งหากเกษตรกรต้องการจะปรับเปลี่ยนยางพาราไปปลูกพืชชนิดอื่น ได้จัดทำทางเลือกไว้ให้ดังภาคผนวก 2

4.5) เขตปลูกสัก มีเนื้อที่ 268 ไร่ หรือร้อยละ 0.31 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินจอมบึง (Cbg) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินท่ายาง (Ty) และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

กรมป่าไม้ ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกสัก และการตัดโค่นสักตามข้อกำหนดของกรมป่าไม้

5.) เขตปลูกพืชผัก มีเนื้อที่ 9,472 ไร่ หรือร้อยละ 11.13 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินบ้านหมี่ (Bm) ชุดดินลพบุรี (Lb) ชุดดินปากท่อ (Pth) ชุดดินตากลิ (Tk) ชุดดินจอมบึง (Cbg) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินท่ายาง (Ty) และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) *กรมส่งเสริมการเกษตร* ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการปลูกผักให้ได้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน
- 2) *กรมชลประทาน* สนับสนุนการทำอ่างเก็บน้ำ และฝาย เพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะแล้ง

- 3) *กรมทรัพยากรน้ำบาดาล* สนับสนุนการขุดเจาะบ่อบาดาล

6) เขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 3,701 ไร่หรือร้อยละ 4.35 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ ได้แก่ ชุดดินบ้านหมี่ (Bm) ชุดดินจอมบึง (Cbg) ชุดดินลพบุรี (Lb) ชุดดินปากท่อ (Pth) ชุดดินปราณบุรี (Pr) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินท่ายาง (Ty) ตามลำดับ

การจัดการที่ดินในอนาคต

- จัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้สัตว์มีน้ำกินและปลูกไม้ยืนต้นไว้เป็นร่มเงา จัดทำโครงการส่งเสริมด้านปศุสัตว์โดยกรมปศุสัตว์ให้ข้อเสนอแนะวิธีการเลี้ยงสัตว์ การปลูกและขยายพันธุ์หญ้าพันธุ์ดี การให้อาหารเสริม การผสมพันธุ์และการควบคุมโรค เป็นต้น
- ควบคุมมลภาวะด้านกลิ่น เสียง และน้ำเสียไม่ให้รบกวนและส่งผลกระทบต่อชุมชน และพื้นที่ใกล้เคียงควบคุมและป้องกันโรคระบาดอย่างใกล้ชิดและเข้มงวด ปฏิบัติตามคำแนะนำของทางราชการอย่างเคร่งครัด
- ควบคุมมลพิษทางน้ำโดยมีนโยบายให้ผู้ก่อมลพิษต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและเสียค่าใช้จ่ายในการจัดการอย่างเคร่งครัดเพื่อลดความสกปรกปนเปื้อนน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

6.4.3 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง

มีเนื้อที่ 7,204 ไร่ หรือร้อยละ 8.46 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยเขตชุมชน สถานที่ราชการ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ที่เกิดจากกิจกรรมของชุมชน (ที่ทิ้งขยะ) และระบบโครงข่ายคมนาคม จำแนกตามข้อมูลจากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง (กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน, 2561) ร่วมกับจากการสำรวจภาคสนามเพิ่มเติม และคำนวณเนื้อที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

พื้นที่ชุมชนที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินนี้ เป็นชุมชนที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน หากมีการขยายตัวในอนาคต ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

กิจกรรมของส่วนราชการอื่นที่ขอรับการสนับสนุนได้แก่
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่อง เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบประปา
เพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน

6.4.4 เขตแหล่งน้ำ

มีเนื้อที่ 1,273 ไร่ หรือร้อยละ 1.50 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง
ต่างๆ อ่างเก็บน้ำและเก็บน้ำ แหล่งน้ำเหล่านี้ใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเก็บกักน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
และใช้ในด้านเกษตรกรรม ตลอดจนเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติและแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของ
ชุมชน

แหล่งน้ำในเขตนี้เป็นแหล่งน้ำที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันจะมีการพัฒนาแหล่งน้ำในระยะต่อไป
โปรดดูรายละเอียดในบทที่ 7 หัวข้อ 7.5 และ 7.6

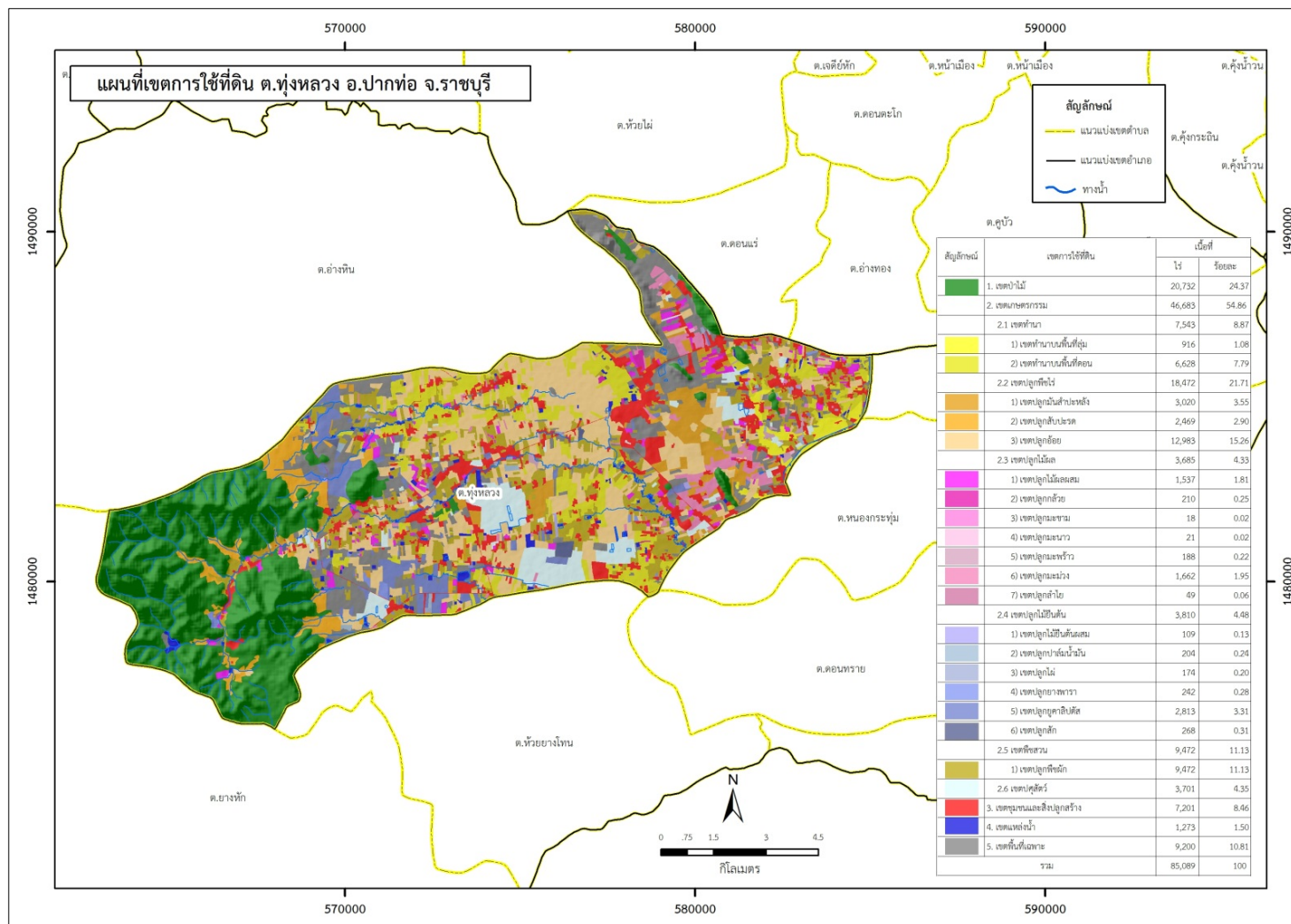
รูปแบบการพัฒนาและแนวทางการจัดการ ควบคุมและรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่ง
น้ำที่สร้างขึ้นไม่ให้เสื่อมโทรมทั้งด้านคุณภาพของน้ำและการกักเก็บน้ำ ไม่ปล่อยให้ลำน้ำตื้นเขินและถูก
บุกรุก หมั่นขุดลอกคูคลอง ไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำ เร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กให้
กระจายอยู่ทั่วพื้นที่ เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและการเพาะปลูกในช่วงขาดน้ำ

6.4.5 เขตพื้นที่เฉพาะ

มีเนื้อที่ 9,200 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยพื้นที่โรงงาน
อุตสาหกรรม และลานตาก บ่อดิน และบ่อลูกรัง ศาลาหมู่บ้าน จำแนกตามข้อมูลจากการสำรวจสภาพ
การใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง (กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน, 2561) ร่วมกับจากการสำรวจภาคสนาม
เพิ่มเติม และคำนวณเนื้อที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

แผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน

ชนิดพืช	เดือน											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม												
1. ข้าว-ข้าว-ปอเทือง												
2. ข้าว-ข้าวโพด-ปอเทือง												
3. ข้าว-พืชผัก-ปอเทือง												
4. กล้าย												
5. เกษตรผสมผสาน												
บริเวณพื้นที่ดอน												
1. ข้าว-ปอเทือง												
2. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์-ปอเทือง												
3. พืชไร่												
4. ไม้ยืนต้น												
5. ไม้ผล												

รูปที่ 6-2 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

6.6 การจัดการความเสี่ยง

การแก้ไขปัญหาตามที่มีข้อเสนอจากชุมชนและเทศบาลตำบลทุ่งหลวงให้แก้ไขปัญหารวม 6 ประการ คือ (1) การขุดลอกแหล่งน้ำ (2) ก่อสร้างฝายเก็บน้ำเพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม (3) ก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำในระดับไร่นา (4) ขุดเจาะบ่อบาดาล (5) ก่อสร้างคลองส่งน้ำ ระบบท่อส่งน้ำเพื่อการกระจายน้ำ และ (6) ป้องกันภัยแล้ง นั้นไม่สามารถแก้ไขปัญหาแต่ละเรื่องและแต่ละพื้นที่ได้ จำเป็นต้องดำเนินการเป็นระบบทั้งตำบล จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวทั้ง 6 ประการได้

บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลทุ่งหลวงไปเสนอต่อสภาเทศบาลตำบลทุ่งหลวง เพื่อมีมติให้ความร่วมมือในกิจกรรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการในตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี จำนวน 10 โครงการ ดังนี้

1. การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
2. การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
3. การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
4. การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
5. การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
6. การรณรงค์ไถกลบตอซัง
7. การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
8. การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด
9. การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
10. การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ (ตารางที่ 7-1)

เขตพื้นที่เกษตรกรรม

7.3.1 เขตทำนา มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

- (1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด

- 4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- 5) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
- 6) การรณรงค์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
- 7) การจัดหาปุ๋ยอินทรีย์
- 8) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด
- (2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 3) การก่อสร้างระบบส่งน้ำในไร่นา
- (3) การส่งเสริมใช้สารอินทรีย์
 - 1) จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 2) การทำเกษตรอินทรีย์
- (4) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1) การปรับปรุงแปลงนา
 - 2) การทำทางลำเลียง
 - 3) ฝายกั้นน้ำ
 - 4) บ่อตักตะกอน
 - 5) หญ้าแฝก

7.3.2 เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกไม้ยืนต้น มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

- (1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
 - 4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 5) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
 - 6) การจัดหาปุ๋ยอินทรีย์
 - 7) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด
- (2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 3) การก่อสร้างระบบส่งน้ำ
- (3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว
- (4) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1) การก่อสร้างฝายกั้นน้ำ

- 2) การขุดลอกลำห้วย
- 3) การทำทางลำเลียง
- (5) การส่งเสริมใช้สารอินทรีย์
 - 1) การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์
 - 2) การทำเกษตรอินทรีย์

7.3.3 เขตปศุสัตว์ มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

- (1) การบริหารจัดการน้ำ
 - 1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 2) การใช้สารบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็น โดยใช้สารเร่ง พด. 6

7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น

7.4.1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม

(1) เขตทำนา มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชหลังนาและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดราชบุรี/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี)
- 2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว (ศูนย์วิจัยข้าวราชบุรี/ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว)
- 3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง (ศูนย์วิจัยข้าวราชบุรี/สำนักงานเกษตรอำเภอปากท่อ)
- 4) ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ศูนย์วิจัยข้าวราชบุรี/สำนักงานเกษตรอำเภอปากท่อ)

(2) เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกไม้ยืนต้น มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดราชบุรี/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี)
- 2) การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี)
- 3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี)
- 4) จัดอบรมการทำบัญชีครัวเรือน และบัญชีฟาร์ม (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ราชบุรี)
- 5) การรวมกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ (สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี)

(3) เขตปศุสัตว์ มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี)

7.4.2 พื้นที่แหล่งน้ำ มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 1) สนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ (โครงการชลประทานจังหวัดราชบุรี)
- 2) สนับสนุนการขุดเจาะบ่อบาดาล (สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 8)

3) สนับสนุนการใช้โซล่าเซลล์ในการสูบน้ำเพื่อการเกษตร (สำนักงานพลังงานจังหวัดราชบุรี) (ตารางที่ 7-2)

7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน (PRA) ในพื้นที่เทศบาลตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ 4 – 17 สิงหาคม 2564 พบว่าประชาชนมีความต้องการให้ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน และการลดต้นทุนการผลิต ดังนี้

7.5.1 การพัฒนาแหล่งน้ำ

- 1) โครงการขุดลอกคู คลอง สระเก็บน้ำ หมู่ 3, 4, 7, 10, 12, 16
- 2) โครงการก่อสร้างฝายกั้นน้ำ หมู่ 3, 4, 6, 7, 12
- 3) โครงการวางระบบส่งน้ำ หมู่ 13
- 4) โครงการก่อสร้างสระน้ำในไร่นา หมู่ 3, 6, 8, 9, 12
- 5) โครงการขุดเจาะบ่อบาดาล หมู่ 5, 9

7.5.2 การปรับปรุงบำรุงดิน

- 1) โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ หมู่ 1 - 16
- 2) โครงการผลิตสารอินทรีย์ หมู่ 1 - 16
- 3) โครงการตรวจวิเคราะห์ดิน หมู่ 1 - 16
- 4) โครงการปรับปรุงคุณภาพดินกรด หมู่ 1 - 16
- 5) โครงการส่งเสริมการใช้พืชปุ๋ยสด หมู่ 1 - 16
- 6) โครงการธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ หมู่ 1 - 16
- 7) โครงการรณรงค์ไถกลบตอซัง หมู่ 1, 5, 9
- 8) โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ หมู่ 6, 11, 12
- 9) โครงการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก หมู่ 13

7.5.3 การลดต้นทุนการผลิต

- 1) โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน หมู่ 1 - 16
- 2) โครงการจัดตั้งกลุ่มใช้สารอินทรีย์ หมู่ 1, 2, 3, 4, 6, 7, 11, 12, 14
- 3) โครงการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ หมู่ 2, 4, 5, 6, 14, 15
- 4) โครงการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ หมู่ 1, 3, 4, 5, 6, 10, 16
- 5) โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว หมู่ 1, 4

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ
1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม	1. กิจกรรมปรับปรุงบำรุงดิน	
1.1 เขตทำนา เนื้อที่ 7,543 ไร่	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	65,000
1.2 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 18,472 ไร่	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	1,190,000
1.3 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 3,685 ไร่	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	120,000
1.4 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 3,810 ไร่	1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	25,000
	1.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	327,000
	1.6 การรณรงค์ไถกลบตอซัง	150,000
	1.7 การจัดหาปุ๋ยโดโลไมต์	119,000
	1.8 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	2,800
	1.9 การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน	675,000
	2. กิจกรรมพัฒนาแหล่งน้ำ	
	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	534,000
	3. กิจกรรมฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	60,000
	4. กิจกรรมปรับเปลี่ยนการปลูกพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม	
	4.1 อบรมถ่ายทอดความรู้การปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม	5,000
	4.2 สำรวจ ออกแบบจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	500,000
	4.3 ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม	120,000

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม 1.1 เขตทำนา เนื้อที่ 7,543 ไร่	1. ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชหลังนาและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดราชบุรี/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี) 2. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว (ศูนย์วิจัยข้าวราชบุรี / สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี) 3. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง (ศูนย์วิจัยข้าวราชบุรี / สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี) 4. ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ศูนย์วิจัยข้าวราชบุรีข้าว) 5. จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ (สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี)
1.2 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 18,472 ไร่ 1.3 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 3,685 ไร่ 1.4 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 3,810 ไร่	1. ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสม และต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดราชบุรี/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี) 2. การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี) 3. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดราชบุรี/สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี) 4. สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาล (สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 8) 5. จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ (สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี)

ตารางที่ 7-2 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1.5 เขตปศุสัตว์ เนื้อที่ 3,701 ไร่	1. ส่งเสริม/สนับสนุนการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี)
2. พื้นที่แหล่งน้ำ เนื้อที่ 1,273 ไร่	1. สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่กักเก็บน้ำ (สำนักงานชลประทานจังหวัดราชบุรี) 2. สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติ (สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี)

ตาราง 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)

งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงานรับผิดชอบ
		2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
1. การปรับปรุงบำรุงดิน														
1.1 การเก็บตัวอย่างดินตรวจวิเคราะห์	ราย	300	1,000	1,000	1,000	1,000	4,300	45,000	150,000	150,000	150,000	150,000	675,000	พด.
1.2 การจัดหาปุ๋ยโดโลไมต์	ตัน	70	70	70	70	70	350	119,000	119,000	119,000	119,000	119,000	595,000	พด.
1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	140	140	140	140	140	700	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	14,000	พด.
1.4 การรณรงค์โลกถดถอย	ไร่	150	200	-300	200	150	1,000	150,000	200,000	-300,000	200,000	150,000	1,000,000	พด.
2. โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ														
2.1 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่ม-ดอน	ไร่	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	9,000,000	พด.
3. โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน														
3.1 ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก	กล้า	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	--300,000	พด.
4. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ														
4.1 ก่อสร้างสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	บ่อ	-30	30	30	30	30	150	534,000	534,000	534,000	534,000	534,000	2,670,000	พด.
5. โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์														
5.1 ส่งเสริมการทำและการใช้ปุ๋ยหมัก	ตัน	1,130	1,130	1,130	1,130	1,130	5,650	3,842,000	3,842,000	3,842,000	3,842,000	3,842,000	19,210,000	พด.
5.2 ส่งเสริมการทำและการใช้น้ำหมักชีวภาพ	ลิตร	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	65,000	195,000	195,000	195,000	195,000	195,000	975,000	พด.
5.3 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	40	40	40	40	40	200	1,190,000	1,190,000	1,190,000	1,190,000	1,190,000	5,950,000	พด.
5.4 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	40,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000	พด.
5.5 จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	แห่ง	3	4	3	4	2	16	327,000	436,000	327,000	436,000	218,000	1,744,000	พด.
5.6 จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์	กลุ่ม	5	5	5	5	5	25	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000	พด.
3.7 จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ PGS	กลุ่ม	1	1	2	2	2	8	10,000	10,000	20,000	20,000	20,000	80,000	พด.
5.8 เกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน	แห่ง	1	2	2	2	2	9	15,000	-30,000	-30,000	-30,000	-30,000	-135,000	พด.
6.. โครงการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตร														
6.1 ปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืช	ไร่	50	50	50	50	50	250	125,000	125,000	125,000	125,000	100,000	625,000	พด.

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2563. ข้อมูลจำนวนประชากร (ณ เดือนเมษายน พ.ศ. 2563). กระทรวงมหาดไทย. ไฟล์ข้อมูล
- กรมการพัฒนาชุมชน. 2561. รายได้-รายจ่ายต่อครัวเรือน ปี2562. ไฟล์ข้อมูล
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2563. หมอดินอาสาตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ปี2563. ไฟล์ข้อมูล
- กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2562. ข้อมูลสภาพการใช้ ที่ดินจังหวัดราชบุรี. ไฟล์ข้อมูล.
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2564. ข้อมูลบ่อน้ำบาดาล. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ไฟล์ข้อมูล
- กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2562. ข้อมูลทรัพยากรดิน. ไฟล์ข้อมูล
- บัณฑิต ต้นศิริและคำรณ ไทรฟัก. 2562. คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดิน ระดับตำบลและระดับจังหวัด.
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. ไฟล์ข้อมูล
- แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดราชบุรี (พ.ศ. 2561-2565) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ 2563..
- แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565). สำนักงานเทศบาลตำบลทุ่งหลวง 2560. ไฟล์ข้อมูล.
- FAO. 1974. A Land Capability Appraisal Indonesia: Interim Report. (AGL/INS), Rome. . _____ .1993. Guidelines for Land Use Planning. Rome.
- ADB. 2012. The State of Pacific Towns and Cities: Urbanization in ADB's Pacific Developing Member Countries. Mandaluyong City, Philippines.
- NRC. 1975. Land Use Planning. The National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, Washington, D.C.
- Vink, A.P.A. 1975. Land Use in Advancing Agriculture. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.

คณะที่ปรึกษา

นายอนุวัชร	โพธินาม	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10
นายประสิทธิ์	สงน้อย	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี
นายทศนัศวี	รัตนแก้ว	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน

คณะผู้จัดทำ

นายชูชาติ	ตรุษเพชร	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
นายเมธา	ศรีทองคำ	นักสำรวจดินชำนาญการ
นางสาวอรพิชา	วรภักดี	นักสำรวจดินชำนาญการ
นายวิศรุต	อนันตเดโชชัย	เศรษฐกรปฏิบัติการ
นางสาวฐิติพรรณ	ธนชัยกุลโรจน์	นักวิชาการเกษตร
นายคุณเดช	แก้วรักษา	นักวิชาการเกษตร

